

Wałbrzych, 26 lutego 2026 r.

DYR-07-8/2026

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
„BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI”
W WAŁBRZYCHU ZA ROK 2025**

W 2025 r. PiMBP „Biblioteka pod Atlantami” zrealizowała na możliwie najwyższym poziomie zarówno podstawowe zadania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowania, udostępniania zbiorów, jak również szeroki program edukacyjno-kulturalny dla wszystkich grup odbiorców.

Biblioteka pod Atlantami aplikowała o środki zewnętrzne do programów MKiDN i otrzymała dofinansowanie na 2 projekty z programu „Partnerstwo dla książki”:

- FESTIWAL PO ZMROKU (projekt złożony ze zróżnicowanych wydarzeń, których głównym celem jest animacja czytelnictwa i upowszechnienie wiedzy o literaturze fantastycznej, zwłaszcza powieści grozy) - dotacja: 35 000,00/ wkład własny: 10 000,00 zł.
- NIE CZYTAĆ TO ZBRODNIA! (projekt bazujący na wykorzystaniu literatury kryminalnej do działań animujących czytelnictwo wśród mieszkańców Wałbrzycha. Szczególnym odbiorcą zadania była młodzież, która zbyt rzadko sięga po książkę i odwiedza bibliotekę) - dotacja: 28 000,00/ wkład własny: 8 000,00 zł.

W ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0”, z priorytetu 1. *Poprawa oferty bibliotek publicznych poprzez zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*, którego operatorem jest Biblioteka Narodowa, w 2025 r. przyznano instytucji dotację w wysokości 50 000,00 zł. Wkład własny do zadania w kwocie 15 000,00 zł zapewniła Gmina Wałbrzych, ponadto biblioteka na zakup w/w nowości przeznaczyła ze środków własnych kwotę 45 066,47 zł. Zakupiono ogółem 4000 egz.

Biblioteka pod Atlantami pozyskała także inne środki finansowe, w tym z:

- Funduszu Regionu Wałbrzyskiego dotację w kwocie 500,00 zł na organizację zbiorowej wystawy Wałbrzyskiego Klubu Fotograficznego pt. KOLEKCJE, prezentowanej w ramach IX Wałbrzyskiego Weekendu Fotografii (2025);
- Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego dofinansowanie w kwocie 3 000,00 zł (w ramach projektu Dyskusyjne Kluby Książki 2025) na organizację 2 spotkań autorskich z Agnieszką Lingas-Łoniewską oraz Elżbietą Cherezińską.

Wałbrzyska księżnica zakwalifikowała się również do programu realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury pn. *PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE KULTURY* - zadanie 3.3. *Pakiet szkoleń (nabór uzupełniający) – dostępność instytucji kultury i wdrażanie standardów dostępności w ramach Projektu niekonkurencyjnego Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury* finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności” Priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Dzięki temu uzyskała bezpłatny dostęp do pakietu szkoleń w zakresie dostępności instytucji kultury i wdrażania standardów dostępności.

Instytucja otrzymała także dotację celową w kwocie 20 295,00 zł na zadanie: „Montaż dynamicznego układu kompensacji mocy biernej w budynku głównym Biblioteki” Środki przyznanej dotacji inwestycyjnej przeznaczono na dostawę, montaż oraz uruchomienie aktywnego kompensatora mocy biernej ASVG 15 kVAr podpiętego do wewnętrznej sieci zasilającej nieruchomości zlokalizowanej w budynku głównym Biblioteki (Rynek 9).

ANALIZA FUNKCJONOWANIA SIECI BIBLIOTECZNEJ

Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym

Kolejny rok pokazał, że filia na Nowym Mieście wciąż się rozwija, zdobywając nowych czytelników i użytkowników. Wokół filii buduje się społeczność, która traktuje tę bibliotekę nie tylko jako „trzecie miejsce”, ale przede wszystkim jako „swoje miejsce”. Użytkownicy filii dają temu wyraz uczestnicząc licznie i regularnie w wydarzeniach czy zajęciach. Z bogatej oferty edukacyjno-kulturalnej korzystają wszystkie grupy wiekowe. Wśród działań, które cieszyły się największą popularnością wśród użytkowników w 2025 r. są: cyklicznie prowadzone zajęcia „Kodowanie na dywanie” czy „Czytanie pełne wrażeń”, rodzinne warsztaty plastyczne, warsztaty makramy, zajęcia w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki. Coraz większą popularnością cieszą się również seanse filmowe i rozgrywki przy planszówkach. Filia w okresie sprawozdawczym zanotowała wzrost liczby czytelników w oddziale dziecięcym, co cieszy ze względu na fakt, iż jej działalność adresowana jest przede wszystkim do rodziców z dziećmi. Użytkownicy działu bardzo chętnie korzystają z Pokoju Bajek, traktując to pomieszczenie jako bezpieczną i przyjazną przestrzeń do wspólnego spędzania czasu. Dotyczy to również sobót, kiedy to prowadzone są zajęcia dla rodziców z dziećmi. Zwiększył się także odsetek dorosłych użytkowników korzystających z Internetu. Udanym nowym pomysłem okazała się organizacja „Rodzinnego Jedynkowego Dyktanda Ortograficznego”.

Z bogatej oferty filii skorzystało w ciągu roku 2 164 osoby.

Filia nr 3 z oddziałem dziecięcym

Filia ulokowana w dzielnicy Stary Zdrój nie posiada odpowiednich warunków do prowadzenia działalności edukacyjnej i kulturalnej, ogranicza swoje usługi do zaspokajania potrzeb czytelniczych. Wciąż obserwuje się częściowy odpływ czytelników do innych placówek bibliotecznych (centrala, Filia nr 7). Obsługa ruchu czytelniczego ze względu na mniejsze zainteresowanie mieszkańców odbywa się 2 razy w tygodniu, co pozwoliło zmniejszyć dość wysokie koszty utrzymania placówki.

W 2025 r. filia prowadziła wyłącznie działalność podstawową.

Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym

Filia jest ważnym dla mieszkańców Sobięcina punktem, w którym nie tylko zaspokajają oni potrzeby czytelnicze, ale też chętnie korzystają z usług informacyjnych i reprograficznych. Poza udostępnianiem zbiorów placówka skupia się na działaniach środowiskowych, będąc wsparciem dla lokalnych partnerów. Istotnym elementem pracy filii jest współpraca z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Wałbrzychu. Dla uczniów tej szkoły organizowane są lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne, uroczystości pasowania na czytelnika. Pracownicy biblioteki regularnie uczestniczą w wydarzeniach z życia placówki, biorąc udział w organizacji imprez szkolnych i konkursów. Filia odnowiła również współpracę z lokalnym Domem Seniora, dostarczając regularnie książki dla jego podopiecznych. W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej biblioteka wzięła udział w realizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych. Zorganizowano wspólnie z policją i strażą miejską spotkanie pt. „Bezpieczny Senior”. Filia posiada grono stałych czytelników i uczestników zajęć. Grupa seniorów chętnie uczestniczy w „Popołudniach z książką” i spotkaniach poświęconych poezji.

Z oferty bibliotecznej skorzystało w ciągu roku ponad 800 osób.

Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym

Filia w dzielnicy Biały Kamień poprzez warunki lokalowe odbiega od standardu, jaki osiągnęły inne filie biblioteczne. Nie pozwala to na prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej w szerszym zakresie. Mimo to filia prowadzi stałą współpracę z lokalnymi placówkami (PSP nr 2, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 oraz Przedszkole Niepubliczne „U Mikołaja”). Stałym punktem oferty, stanowiącym znak rozpoznawczy w środowisku, są takie działania, jak: konkurs recytatorski dla klas 0-3 „Fabryka Jednego Wierszyka”, Parada Postaci z Bajek oraz międzypokoleniowa akcja czytelnicza „Biały Kamień Czyta”. Filia prowadzi stałą współpracę z Klubem Senior+, aktywizując najstarszą grupę wiekową użytkowników przez włączanie ich do działań środowiskowych i edukacyjnych. Podejmuje też działania wspierające integrację w środowisku dzieci romskich i pochodzenia ukraińskiego. Ogółem z oferty Filii nr 6 skorzystało w 2025 r. ponad 500 osób.

Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym

Filia na Piaskowej Górze to druga co do wielkości filia biblioteczna, która przechodziła w 2024 r. widoczny kryzys. Zażegnanie problemów kadrowych przyniosło stabilizację, która skutkuje obecnie rozwojem oferty i współpracy ze szkołami oraz innymi placówkami działającymi w dzielnicy. Nastąpiła intensyfikacja działań skierowanych do seniorów, którzy stanowią najliczniejszą grupę użytkowników filii. Organizowano dla nich spotkania edukacyjne i integracyjne, prelekcje o tajemnicach Dolnego Śląska, wykłady z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego. W odpowiedzi na potrzeby czytelników wprowadzono nowe formy aktywności, m.in. warsztaty rozwijające pamięć i koncentrację (cykl „Kul-Senior” czy „Popołudnia z książką” o nieco innym charakterze niż prowadzone równolegle spotkania w Dyskusyjnym Klubie Książki „Na Piaskach”). Do oferty dla najmłodszych wprowadzono cykliczne zajęcia w oparciu o książki obrazkowe i najnowsze pozycje literatury dziecięcej, które rozwijają wyobraźnię, kreatywność i emocjonalność. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia regionalne dla uczniów szkół podstawowych, skupiające się na historii i tradycjach Wałbrzycha. We współpracy z PSP nr 15 filia zorganizowała tegoroczną edycję akcji Narodowego Czytania, poświęconą twórczości Jana Kochanowskiego. Pracownicy filii włączyli się ponadto bardzo aktywnie w organizację największych imprez na terenie innych placówek, współtworząc bogaty program Biblioteki. Z imprez i wydarzeń zorganizowanych na terenie filii skorzystały 2 384 osoby.

Multimedialna Filia Biblioteczna

Filia na Podzamczu pozostaje wciąż największą filią biblioteczną, z której korzysta najliczniejsza część czytelników i użytkowników biblioteki. Prowadzi szeroką działalność edukacyjną i kulturalną, którą wyróżnia profil filmowy. W oparciu o parasol licencyjny MPLC organizuje szereg projekcji filmowych dla wszystkich grup wiekowych. W 2025 r. skorzystało z nich ok. 650 osób. Dobrze funkcjonują tu kluby czytelnicze zrzeszające najmłodszych i ich rodziców (Klub Czytających Rodzin, Bajkowy Klub Malucha) oraz dorosłych (Dyskusyjny Klub Książki „Chmurdalia”). Mieszkańcy często wykorzystują przytulną przestrzeń biblioteki do rozwijania swoich zainteresowań (oprócz książki i filmu są to: podróże, filozofia, gry RPG oraz gry planszowe). Młodszy korzysta chętnie grupowo bądź indywidualnie z antresoli, wykorzystując to miejsce do pracy, nauki, odpoczynku oraz rozrywki. Filia corocznie aktywnie uczestniczy w obchodach Miesiąca Świadomości Autyzmu i Dolnośląskim Festiwalu Nauki, organizując szereg ciekawych warsztatów. W 2025 r. włączyła się w realizację Festiwalu Twórczej Wyobraźni, organizując 2 spotkania z twórczyniami popularnej literatury young adult. W bogatej ofercie placówki znajdują się również propozycje dla odbiorców o specjalnych potrzebach. Stale korzystają z niej podopieczni Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy oraz wychowankowie DMOW-u.

Z oferty MFB w omawianym okresie skorzystało blisko 3 000 osób.

GROMADZENIE, OPRACOWYWANIE I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Wysokość środków przeznaczonych na nowe zbiory w 2025 r. wyniosła 110 066,47 zł. Dotacja na zakup nowości wydawniczych z Biblioteki Narodowej wynosiła łącznie 50 000,00 zł. Wymagany wkład własny w części sfinansowano ze środków Gminy Wałbrzych w wysokości 15 000,00 zł oraz ze środków własnych w wysokości 45 066,47 zł. Podobnie jak w poprzednim roku, nie zdecydowano się na opłacenie dostępu do platformy oferującej dostęp online do elektronicznych wersji książek.

Poniższa tabela 1. przedstawia zakup zbiorów dla biblioteki (łącznie 4 000 książek oraz audiobooków). Jest to niewielki wzrost zamawianych ilości w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 231 woluminy). Średnia cena książki w 2025 roku wyniosła 27,51 zł i jest wyższa o około 1,30 zł w porównaniu do średniej ceny z roku 2024. Zakupiono także 150 audiobooków. Tak mały zakup audiobooków wynikał z niewielkiej oferty jaką dysponowała wyłoniona firma. Średnia cena audiobooka wyniosła 26,53 zł i również wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego (o 1,69zł).

Tabela 1. Zbiory zakupione.

Rok	Książki		Zbiory specjalne		Wydawnictwa ciągłe		Razem	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2025	3850	106 087,68 zł	150	3 978,79 zł	0	0,00 zł	4000	110 066,47 zł

Tabela 2. przedstawia zbiory pozyskane poza kupnem. W ich skład wchodzi dary przekazane przez czytelników oraz instytucje, przekazane przez Stowarzyszenie Przyjaciół „Biblioteki pod Atlantami”, zbiory przeinwentaryzowane, ekwiwalenty za zbiory zagubione lub zniszczone przez czytelników oraz czasopisma zakupione ze środków Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu.

Tabela 2. Zbiory pozyskane poza kupnem.

Rok	Książki		Zbiory specjalne		Wydawnictwa ciągłe		Razem	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2025	4403	153 407,75 zł	1048	47 331,70 zł	106	11 979,52 zł	5557	212 718,97 zł

Natomiast tabela 3. zawiera zestawienie wszystkich zbiorów, które wpłynęły do biblioteki w 2025 roku - łącznie **9 557 egz.** o wartości **322 785,44 zł**. Jest to o 1 384 pozycji więcej niż w roku ubiegłym (8 173 egz. w 2024 r.). Wpływ na ten stan miało pozyskanie wyższej dotacji niż w 2024 roku.

Tabela 3. Zbiory ogółem.

Rok	Książki		Zbiory specjalne		Wydawnictwa ciągłe		Razem	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2025	8 253	259 495,43 zł	1 198	51 310,49 zł	106	11 979,52 zł	9 557	322 785,44 zł

Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu przeznaczyło dla PiMBP kwotę w wysokości 40 000 zł na zakup zbiorów audiowizualnych oraz książek o tematyce regionalnej (przekazanych w formie rzeczowej). Zakup zrealizowano, dbając o wybór najkorzystniejszych ofert. Łącznie zakupiono 799 pozycji, w tym albumy muzyczne CD, płyty winylowe oraz filmy. Zakupiono również 140 gier planszowych. Zbiory Pracowni Regionalnej wzbogaciły się o 28 tytułów.

Poniższa Tabela 4. szczegółowo pokazuje ilość i kwotę przeznaczoną na konkretny typ zbiorów zakupionych ze środków Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu.

Tabela .4. Zakup zbiorów ze środków Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu bez kosztów dostawy.

	Książki	Gry	Audiobooki	Płyty	Czasopisma	Razem
Wartość	1 121,00 zł	9 556,36 zł	5 823,41 zł	23 486,17 zł	0,00 zł	39 986,94 zł
Ilość	28	140	222	409	0	799

Dostawcą prenumeraty w 2025 roku pozostaje nadal firma **Garmond Press S.A.**, która złożyła najkorzystniejszą ofertę na dostawę prasy do Biblioteki. Roczny budżet przeznaczony na ten cel to **28 730,34 zł**. Ilość zaprenumerowanych tytułów jest znacznie wyższa w porównaniu do poprzednich lat. Jest to oferta dostosowana do potrzeb czytelników poszczególnych działów/filii, którzy nadal są zainteresowani papierowym wydaniem.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA I INNE USŁUGI

USŁUGI BIBLIOTECZNE

Biblioteka pod Atlantami realizowała usługi w zakresie:

- digitalizacji – wprowadzono do bazy ok. 500 opisów DŹS-ów. Były to materiały własne z działalności Biblioteki pod Atlantami oraz innych instytucji miejskich;
- wypożyczeń międzybibliotecznych – zamówiono 20 pozycji dla 16 osób, przesłano do odbiorców ponad 130 skanów materiałów ze zbiorów wałbrzyskiej biblioteki;
- bibliografii regionalnej - do bazy regionalnej w br. wprowadzono ponad 1000 rekordów.
- ACADEMICA - PiMBP „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu jest instytucją partnerską Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA. Jest to administrowany przez Bibliotekę Narodową system udostępniania cyfrowych postaci zbiorów dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informatycznego (terminali) znajdujących się na terenie instytucji partnerskich. Z usługi nie skorzystał żaden użytkownik.
- LEARNI – w okresie sprawozdawczym zakupiono dostęp do kursów online języka angielskiego na platformie LEARNI. Dla zainteresowanych (dzieci i dorosłych) przygotowane zostały kursy online angielski (poziomy A1-B2) Z bezpłatnych kodów skorzystało 12 osób dorosłych (Learn) i 12 dzieci (FunEnglish).

Książka na telefon

Usługa ta jest adresowana dla osób starszych i chorych, które osobiście nie są w stanie dotrzeć do biblioteki. Korzystają z niej wyłącznie czytelnicy największych filii. W 2025 r. było to 12 osób, które wypożyczyły 422 książki.

DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA I SZKOLENIOWA

I. SZKOLENIA I INSTRUKTAŻ DLA PRACOWNIKÓW PiMBP przeprowadzono zgodnie z planem na 2025 r. Z ważniejszych szkoleń warto wymienić:

- „Magia książek w edukacji i wychowaniu” (3 warsztaty / IV-VI) – cykl szkoleń wewnętrznych dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi i młodzieżą;
- „Fantastyka w bibliotece – jak polecać, promować i rozumieć gatunek” (2.06) - szkolenie stacjonarne dla bibliotekarzy (2 wykłady) poszerzające ich wiedzę w zakresie charakterystyki i specyfiki popularnego wśród czytelników gatunku, prowadzenie: Natalia Kościńska trenerka z Fundacji Good Culture (zorganizowane w ramach projektu „Festiwal po zmroku”, dofinansowanego ze środków MKiDN).
-

- „Zbrodnia w bibliotece – przewodnik po literaturze kryminalnej dla bibliotekarzy” (12.09) - szkolenie z elementami warsztatu prowadzone przez autora kryminałów, trenera Marka Stelara z Fundacji Good Culture (zorganizowane w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia!”, dofinansowanego ze środków MKiDN).
- „Jak przyciągnąć młodzież do biblioteki inaczej niż przez literaturę” (6.10) – warsztaty prowadzone przez Przemysława Górala trenera z Fundacji Good Culture (zorganizowane w ramach projektu „Festiwal po zmroku”, dofinansowanego ze środków MKiDN).

Ponadto bibliotekarze uczestniczyli w innych formach kształcenia, takich jak:

- KURSY:
 - „Biblioteczne ABC” – 20-godzinny kurs doskonalący dla niedoświadczonych bibliotekarzy, org. przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu,
 - „Trener bajkoterapii” – 60-godzinny kurs online org. przez GOKA Szkolenia.
- KONFERENCJE:
 - Konferencja regionalistów "Dolnośląskie Tematy" – org. Książnica Karkonoska,
 - „Pierwsza pomoc emocjonalna” – org. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu,
 - „Krea(k)tywna biblioteka” – org. Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu ,
 - „STREFA CZYTANIA - Literatura w dialogu ze współczesnością” – org. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu,
 - XXV FORUM BIBLIOTEKARZY DOLNOŚLĄSKICH „AI – idzie nowe” – org. Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu,
 - XXVI FORUM BIBLIOTEKARZY DOLNOŚLĄSKICH „Info-chaos a rzeczywistość” – org. Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu,
 - „Nowoczesne biblioteki – wiek bez barier” – org. Instytut Książki w Krakowie,
 - „BIBLIOKREACJE 10, czyli o mocnych stronach książki” – org. Biblioteka pod Atlantami.

Również dla pracowników gospodarczych przeprowadzono szkolenie w zakresie standardów kultury obsługi użytkowników biblioteki – prowadzenie: dyrektor i instruktor. Zgodnie ze strategią szkoleniową szczególną opieką instruktazową i metodyczną otaczani są bibliotekarze o krótkim stażu pracy w bibliotece. Pracownicy podnosili swoje kompetencje zawodowe korzystając także z różnorodnych tematycznie szkoleń i warsztatów dostępnych w formie online.

Biblioteka po Atlantami jest partnerem projektu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczawnie-Zdroju „Zdrojoteka Zbliża Pokolenia”, który otrzymał dofinansowanie z programu BLISKO, realizowanego w ramach NPRCh 2.0 na lata 2012-2025. Dzięki temu wałbrzyscy bibliotekarze mogli uczestniczyć w szkoleniach organizowanych w ramach projektu:

- „Czytanie wrażeniowe” – warsztaty z Małgorzatą Swędrowską,
- „Pokolenie Alfa w bibliotece: budowanie oferty dla pokolenia Internetu”,
- „Zespół zaczyna się od Ciebie, czyli jak zbudować efektywny zespół”.

Łącznie w 2025 roku 28 bibliotekarzy uczestniczyło w 107 różnych formach szkolenia, wśród których największą część stanowiły webinaria (75%). Łącznie wypracowano 680 godzin szkoleniowych, co daje średnio ponad 24 godziny szkoleń na 1 osobę.

II. SZKOLENIA I PORADNICTWO NA RZECZ BIBLIOTEK POWIATU

Zgodnie z przyjętym planem zorganizowano następujące spotkania:

- **„Analiza czytelnictwa w 2024 r. w bibliotekach powiatu wałbrzyskiego na tle Dolnego Śląska i kraju”** (20.03) – dla kadry kierowniczej bibliotek, prowadzenie: A. Wojciechowska, instruktor. W spotkaniu uczestniczyli dodatkowo starosta wałbrzyski, zastępca Prezydenta Wałbrzycha oraz dyrektor Biblioteki pod Atlantami. Była to okazja do tego, by dyrektorzy bibliotek z terenu powiatu zaprezentowali zarządzane przez siebie instytucje, omawiając szerzej kierunki działań oraz najistotniejsze sukcesy oraz problemy, z którymi w ostatnim czasie mierzą się placówki.
- **„Sztuczna inteligencja w bibliotece – warsztat z bezpłatnych narzędzi AI”** (19.05) – 5-godzinne szkolenie stacjonarne dla bibliotekarzy, prowadzenie: Łukasz Braun z Fundacji Good Culture, ekspert w zakresie wykorzystania generatywnej sztucznej inteligencji w instytucjach kultury.
- **„Praca z trudnym użytkownikiem”** (23.06) – szkolenie stacjonarne dla osób, które w codziennej pracy narażone są na sytuacje nietypowe, prokurowane przez osoby niekulturalne, nietrzeźwe bądź wręcz zaburzone psychicznie, prowadzenie: Kacper Tumas – doświadczony trener z zakresu rozwoju umiejętności społecznych, kierownik Działu Pracy Socjalnej MOPS.
- **„Szkolenie z wizażu i stylizacji”** (27.11) – szkolenie o charakterze instruktażu, łączące praktyczne wskazówki z zakresu kosmologii i mody, wspomagające budowanie nowoczesnego wizerunku bibliotekarki/ bibliotekarza, prowadzone przez profesjonalistki: Alicję Lepis-Gorzałę i Monikę Broczek. Szkolenie zostało zorganizowane we współpracy z wałbrzyskim kołem SBP.
- **„BIBLIOKREACJE 10, czyli o mocnych stronach książki”** (10.10) – konferencja metodyczna dla bibliotekarzy z terenu powiatu wałbrzyskiego. Celem konferencji było ukazanie literatury jako narzędzia wspierającego odporność psychiczną i dobrostan młodych ludzi. Stworzono przestrzeń do dyskusji nad tym, jak książki mogą pomagać w budowaniu wewnętrznej siły, radzeniu sobie z trudnymi emocjami oraz rozwijaniu empatii. Program obejmował:
wykłady: *Literatura skutecznym narzędziem wsparcia zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży i osób dorosłych* (prowadzenie: dr Wanda Matras-Mastalerz), *Książka ma moc. Jak literatura może rozwijać skrzydła dziecka?* (prowadzenie: Anna Machacz, Wydawnictwo Wrażlive), *Ukoić emocje* (prowadzenie: Anna Podbielska, Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida w Świdnicy), *Rola bibliotekarzy w świetle problemu konfliktów i wykluczeń wśród dzieci i młodzieży* (prowadzenie: Beata Czapińska, BETKA – szkolenia, profilaktyka, eventy).
warsztaty: *Moje emocje, moja siła. Książka wsparciem w sytuacjach kryzysowych dzieci i młodzieży* (prowadzenie: dr Wanda Matras-Mastalerz), *Czytając siebie - uważność i sprawczość w budowaniu odporności psychicznej. Książka jako zwierciadło, przewodnik i przestrzeń spotkania z sobą* (prowadzenie: Jowita Wowczak, Wydawnictwo Mamania), *Być książką - tak niewiele, a tak wiele* (prowadzenie: Anna Machacz, Wydawnictwo Wrażlive), *Ukoić emocje w praktyce* (prowadzenie: Monika Turzańska, Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida w Świdnicy).
prezentacje oferty wydawnictw: Wrażlive i Mamania.

Z racji pełnienia zadań powiatowych w 2025 r. odbyły się planowane wizyty instruktorskie w :

- **Miejskiej Biblioteki Publicznej „Zdrojoteka” w Szczawnie-Zdroju** (09.04). Spotkanie instruktora z dyrektorem biblioteki. Podczas wizyty rozmawiano m.in. o realizacji projektu „Zdrojoteka Zbliża Pokolenia”, realizowanego w ramach programu BLISKO, na który instytucja otrzymała dotację. Dyskutowano o działaniach aktywizujących lokalną społeczność oraz o szkoleniach projektowych, których celem jest nabycie przez pracowników bibliotek nowych kompetencji (korzystają z nich również wałbrzyscy bibliotekarze). Tematem powracającym podczas ostatnich wizyt jest także zmieniająca się sytuacja kadrowa.

- **Bibliotece Publicznej w Mioszowie** (13.06). Spotkanie z dyrektorem Mioszowskiego Centrum Kultury. Rozmowa dotyczyła zmieniającej się roli, jaką odgrywa biblioteka w ofercie kulturalnej dla mieszkańców gminy oraz o planach wsparcia bibliotekarza dodatkowym pracownikiem. Instruktor spotkał się również z jedynym zatrudnionym w placówce bibliotekarzem. Tematem rozmowy była oferta edukacyjna dla najmłodszych czytelników oraz podejmowane próby promocji czytania wśród dzieci szkolnych (w tym współpraca z placówkami, organizacja konkursów).
- **Miejskiej Bibliotece Publicznej - Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach** (26.06). Spotkanie z nową osobą zarządzającą instytucją, która od maja br. pełni obowiązki dyrektora. Przedmiotem spotkania była obecna sytuacja kadrowa i problemy wynikające z jednoosobowych obsad filii. Dyrektor przedstawił swoją wizję prowadzenia placówki zapewniając, że doloży starań o to, by boguszowska biblioteka nie straciła swojego charakteru i nadal organizowała działania ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb czytelniczych mieszkańców oraz promowanie wśród nich książki i czytania. Przedstawił plany imprez i wydarzeń skupionych wokół literatury.
- **Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jedlinie-Zdroju** (16.09) – spotkanie z kierownikiem biblioteki. Omówiono m.in. przygotowania do planowanego skontrolu zbiorów oraz realizację zakupu nowości i potrzeby czytelników w tym zakresie, a także wydarzenia zaplanowane na jesień (program na Noc Bibliotek, plany wystawiennicze).
- **Gminnym Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Starych Bogaczowicach** (30.09) – spotkanie z nowym dyrektorem instytucji, który przedstawił swoją wizję na funkcjonowanie biblioteki oraz potrzebne zmiany. Wizytę wykorzystano również do ustalenia najważniejszych danych odnośnie historii placówki, przejrano dostępne kroniki biblioteczne.
- **Miejskiej Bibliotece Publicznej w Głuszycy** (18.12) – spotkanie z nowym dyrektorem Centrum Kultury, w którego strukturze działa biblioteka. Rozmowa dotyczyła ogólnych tematów bibliotecznych, takich jak: atrakcyjność księgozbioru dla czytelników, rozwój kadry i oferty bibliotecznej, zmiany funkcji czytelnika. Dyrektor CK opowiedziała także, jak przebiegają prace remontowe związane z termomodernizacją obiektu, na które instytucja uzyskała dotację unijną i jak wpływają one na funkcjonowanie placówki.
- **Gminnej Bibliotece Publicznej w Walimiu** (18.12) – wizyta w nowej siedzibie biblioteki w budynku przy ul. Kościuszki 4. Instruktor miał sposobność obejrzenia gotowych pomieszczeń, m.in. wypożyczalni dla dorosłych, wypożyczalni dla dzieci, czytelni oraz pomieszczeń o przeznaczeniu socjalno-biurowym, których dotychczas biblioteka nie posiadała. Dyrektor instytucji przedstawiła plan przeniesienia biblioteki i jej zbiorów do nowej siedziby na początku 2026 r. Rozmawiano również o poszerzeniu oferty, na co pozwalają nowe lepsze warunki lokalowe.

III. SELEKCJA I KONTROLA ZBIORÓW PiMBP

Zgodnie z harmonogramem skontrolu w zaplanowanym terminie zostały przeprowadzone 2 okresowe kontrole zbiorów (skontra):

- w Oddziale Książki Mówionej (26-30 maja),
- w Wypożyczalni Główniej, Czytelni Główniej i Magazynie Zbiorów (1-31 sierpnia).

Obie kontrole przebiegły sprawnie, potwierdziły zgodność stanu faktycznego ze stanem zapisu w inwentarzach i innych dokumentach działów. Komisje skontrolne, którym przewodniczył instruktor, zakończyły prace i przekazały stosowną dokumentację dyrektorowi w wyznaczonym terminie.

Wspólnie z kierownikiem Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów oraz bibliotekarzem systemowym instruktor opracował nową *Instrukcję sporządzania ubytków w PiMBP „Bibliotece pod Atlantami”*, która zarządzeniem dyrektora weszła w życie w czerwcu 2025 r.

ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH

Tabela 5. Użytkownicy PIMBP „BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI” – 2025 r.

Dział/Filia	Liczba czytelników	Liczba odwiedzin		Liczba korzystających z usług biblioteki	Liczba udzielonych informacji
		wszystkie	w tym uczestnicy imprez		
filie	4 903	77 023	8 807	18 233	25 988
centrala	1 797	33 500	5 205	10 431	12 536
razem	6 700	110 523	14 012	28 664	38 524

Dane statystyczne za 2025 r. pokazują, że spadek liczby czytelników nie przekłada się bezpośrednio proporcjonalnie na wartość pozostałych głównych wskaźników czytelnictwa. Świadczy o tym porównanie ich z tymi, jakie osiągnięto w poprzednim roku (2024).:

- liczba czytelników zarejestrowanych - spadek o 9%,
- liczba odwiedzin we wszystkich komórkach udostępniania – na podobnym poziomie, w czytelniach natomiast wzrost o ok. 4%,
- liczba wypożyczeń na zewnątrz – niewielki spadek (ok. 1,5%),
- liczba udostępnień na miejscu – wzrost o 25%

W 2025 r. widoczny jest dalszy spadek liczby czytelników zarejestrowanych. Na wskaźnik ten niewątpliwie wpływa zmniejszająca się wciąż liczba mieszkańców miasta jak i liczne migracje ludności w jego obrębie. Odczuwają to wszystkie komórki udostępniania. Największy odpływ czytelników nastąpił w centrali (ok. 20%). Filie zanotowały znacznie mniejsze spadki (4-9%), stałą liczbę czytelników wykazuje Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym. Jedyną placówką, której przybyło czytelników zarejestrowanych, jest Filia nr1 z oddziałem dziecięcym, gdzie przyrost w oddziale dla dzieci wyniósł ponad 5%. Świadczy to o dużej popularności filii wśród mieszkańców Nowego Miasta, a zwłaszcza wśród rodzin z małymi dziećmi. Wzrosła ich aktywność czytelnicza, co pokazują inne wskaźniki, szczególnie w zakresie użytkowania zbiorów placówki na miejscu oraz korzystania z oferty dla tej grupy odbiorców. Jeżeli porównamy liczebność poszczególnych grup wiekowych w dwóch kolejnych latach, widać że największy procentowo odpływ czytelników notują grupy między 16 a 24 rokiem życia, najmniejszy zaś dzieci w wieku szkolnym 6-12 lat.

Wskaźnik liczby odwiedzin w komórkach udostępniania generalnie pozostał na poziomie ubiegłego roku, ale widać wyraźną tendencję zwyżkową w odwiedzinach czytelni większych filii. Największe wzrosty zanotowały 2 największe filie: MFB (30%) oraz Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym (ponad 60%). Znajduje to przełożenie na wysokość innego głównego wskaźnika – liczby udostępnień na miejscu. Więcej odwiedzin w czytelniach oznacza większą liczbę zbiorów udostępnionym czytelnikom na miejscu, jest to głównie prasa. Tu również najlepszy wynik osiągnęła filia na Piaskowej Górze (ponad 330% więcej udostępnionych czasopism), MFB – wzrost o 33%. Jest to efekt zwiększenia ilości tytułów w prenumeracie oraz dopasowania ich do oczekiwań użytkowników.

Wskaźnik liczby wszystkich odwiedzin zarejestrowanych w bibliotece pozostał na bardzo dobrym poziomie, przekraczając liczbę 110 000 odwiedzin (w 2024 r. - 112 000).

Jeśli chodzi o wypożyczenia na zewnątrz, to ogólny wskaźnik wyliczony dla całej Biblioteki jest nieco niższy niż ubiegłoroczny. Wzrost wypożyczeń odnotowały głównie komórki mniejszych filii: dział dla dorosłych Filii nr 6 oraz oddział dziecięcy Filii nr 3 i Filii nr 1. Na tym samym poziomie wypożyczeń pozostały działy centrali w Rynku (mimo tak dużego spadku liczby czytelników). W 2024 r. biblioteka

poszerzyła usługę wypożyczeń o gry planszowe, które cieszą się coraz większą popularnością – w 2025 r. wypożyczono ich ponad 400, a na miejscu udostępniono ich ponad 800.

W porównaniu z rokiem 2024 wzrosła liczba osób korzystających na miejscu z komputera i Internetu (o niecałe 20%), dotyczy to przede wszystkim Filii nr 1, 7 i MFB. Pokazuje to, że - wbrew ogólnym tendencjom - utrzymanie tej usługi jest zasadne. Należy jednak zadbać o nowszy sprzęt komputerowy, który zwiększy satysfakcję użytkowników.

OFERTA KULTURALNO-EDUKACYJNA

Zarówno działy biblioteki głównej, jak i filie realizowały bogatą ofertę edukacyjną i kulturalną dla wszystkich grup wiekowych. Aktywnie włączyły się przy tym w działania w ramach obchodów Roku Wałbrzyskiej Porcelany.

	liczba imprez	liczba uczestników
literackie	368	5 473
edukacyjne	237	3 114
regionalne	52	1 156
biblioteczne i przysposobienie czytelnicze	19	357
pozostałe	319	3 912
RAZEM	995	14 012

Tabela 5. Działalność edukacyjna i kulturalna Biblioteki pod Atlantami w liczbach – 2025 r.

W rozbiciu na grupy wiekowe powyższe dane przedstawiają się następująco:

- 528 imprez dla dzieci/ 7 575 uczestników,
- 126 imprez dla młodzieży/ 1 787 uczestników,
- 302 imprezy dla dorosłych/ 4 056 uczestników,
- 39 imprez dla specjalnych grup użytkowników/ 594 uczestników.

Spośród blisko 1000 działań, zrealizowanych w 2025 r. w bibliotece głównej oraz filiach bibliotecznych, warto wymienić przede wszystkim:

PROJEKTY MKIDN Z PROGRAMU „PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI”

NIE CZYTAĆ TO ZBRODNI! – projekt bazował na wykorzystaniu literatury kryminalnej do działań animujących czytelnictwo wśród mieszkańców Wałbrzycha i okolic. Sprzyjał długofalowemu rozwojowi czytelnictwa dzięki połączeniu aktywnego angażowania uczestników z poszerzaniem ich wiedzy i kompetencji a dzięki doborowi autorów promuje także dolnośląskich twórców kryminału.

Zrealizowano wszystkie działania, w tym:

- 1) **Wieczór Detektywów**, impreza adresowana do młodzieży, w trakcie której odbyło się m.in. spotkanie autorskie Krzysztofa Koziołka oraz warsztaty literackie „Literacka bestia nadchodzi”, a także warsztaty detektywistyczne „Na tropie zbrodni”, podczas których uczestnicy poznali podstawowe techniki śledcze. Mieli także możliwość - dzięki partnerowi projektu (Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi – Filia w Szczawnie-Zdroju) – skorzystania z gry planszowej "Kroniki zbrodni" z użyciem cybernetycznych gadżetów;

- 2) „Zbrodnie w bibliotece – przewodnik po literaturze kryminalnej dla bibliotekarzy” - wykład otwarty z zakresu polskiej współczesnej powieści kryminalnej, z którego skorzystali odbiorcy projektu oraz bibliotekarze (także bibliotek z terenu powiatu wałbrzyskiego) nt. polskiego kryminału, które poprowadził Marek Stelar - pisarz, Laureat Nagrody Wielkiego Kalibru 2023 za książkę „Krzywda” oraz zwycięzca w Plebiscycie Nagrody Czytelników Wielkiego Kalibru 2024 za książkę „Milczenie”;
- 3) spotkania autorskie dla młodzieży **Katarzyny Gacek**, autorki literatury kryminalnej, sensacyjnej oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in. cyklu powieści „Supercepcja”;
- 4) spotkania autorskie dla dorosłych z uznanymi autorami powieści kryminalnych, w tym z:
 - **Krzysztofem Koziółkiem** - znanym jako Bookman, autorem 27 powieści sensacyjnych, kryminalnych i thrillerów, wśród nich m.in. kryminałów retro oraz w stylu skandynawskim;
 - **Igorem Brejdygantem** - autorem powieści kryminalnych m.in: „Paradoks”, „Szadź”, „Rysa” (nominacja do Nagrody Wielkiego Kalibru 2019), „Układ”, „Wiatr” (najlepszy polski kryminał 2021 roku wg czasopisma „Książki. Magazyn do czytania”), scenarzystą filmów fabularnych i seriali (m.in. „Paradoks” oraz „Erynie”);
 - **Maciejem Siembiedą** - pisarzem, dziennikarzem i reportażystą, doktorem nauk humanistycznych, trzykrotnym laureatem tzw. „polskiego Pulitzera”, czyli Nagrody Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, jednym z najpopularniejszych obecnie autorów powieści sensacyjnych w Polsce;
 - **Markiem Krajewskim** – jednym z najpopularniejszych polskich pisarzy kryminałów retro. Spotkanie to było połączone z **wernisażem wystawy „Mockument”** – ekspozycją będącą prawdziwą gratką dla fanów komisarza Eberharda Mocka i miłośników twórczości M. Krajewskiego;
- 5) prelekcja **Agnieszki Peszek** - autorki takich powieści kryminalnych, jak: „Paprotniki”, „Obietnica”, „Krew na rękach” oraz „Zabijesz mnie?”;
- 6) **seanse filmowe:** „Czerwony Pająk” (reż. Marcin Koszałka) oraz „Anna i Wampir” (reż. Janusz Kidawa), które pokazały odbiorcom, że współczesny kryminał polski - poza wysokimi wartościami literackimi - jest także kanwą udanych realizacji filmowych.

Ogółem we wszystkich wydarzeniach wzięło udział blisko 700 odbiorców.

Spotkanie autorskie Igora Brejdyganta

Spotkanie autorskie Macieja Siembiedy

FESTIWAL PO ZMROKU - projekt, którego głównym celem jest upowszechnianie wiedzy o literaturze fantastycznej i animacja czytelnictwa, zwłaszcza powieści grozy. Tematycznie skupia się wokół nośnego motywu literackiego - wampira, przenikającego też przez wszelkie nośniki kultury takie jak film, komiks, gry komputerowe i fabularne, także... lokalną historię. W ramach projektu zrealizowano wszystkie z zaplanowanych działań animacyjnych i edukacyjnych. Zgodnie z założeniami działania projektowe podzielone były na dwie grupy:

- tytułowy Festiwal po Zmroku, który odbył się w weekend 16-19 października 2025 r.,
- wydarzenia dodatkowe mające aktywizować uczestników na przestrzeni roku, w tym Festiwal po Zmroku: Prolog (21 czerwca) oraz działania warsztatowe i projekcje filmowe, realizowane po głównej części festiwalowej. Elementami projektu były:

I. Szkolenia i kursy dla kadry bibliotecznej:

- *Fantastyka w bibliotece – jak polecać, promować i rozumieć gatunek* (prow. Natalia Kościńska, 2 wykłady),
- *Jak przyciągnąć młodzież do biblioteki inaczej niż przez literaturę* (prow. P.Góral, 2 warsztaty).

II. Warsztaty edukacyjne:

1. GRA W OPOWIEŚĆ – odbyły się cztery spotkania skierowane do fanów literatury fantastycznej i miłośników gier fabularnych w różnym wieku, eksplorujący punkty wspólne tych gier z literaturą. Spotkania obejmowały m.in. prezentacje gier oparte na prozie fantastycznej, sesje pokazowe, warsztaty tworzenia postaci i scenariuszy do gier w oparciu o utwory literackie:
 - „Od Tolkiena do Warhammera”
 - „Świat Mroku”
 - „RPG... z czym to się je”
 - „Rave from the grave”.
2. WARSZTATY KOMIKSOWE – cykl zajęć adresowany do młodzieży na temat komiksu, jego historii, przykładów oraz praktycznych umiejętności jego tworzenia (4 warsztaty /50 osób).

III. Wykłady/panele dyskusyjne/spotkania autorskie, w tym:

1. SPOTKANIA AUTORSKIE z pisarzami fantastyki i grozy, w tym z:
 - Jarosławem Dobrowolskim, autorem cyklu "Krwiopijca",
 - Kają Flagą-Andrzejewską - vlogerką, autorką zbioru opowiadań "Oblicza wampiryzmu",
 - Jakubem Ćwiekiem autorem m.in. powieści grozy "Ciemność płonie",
 - Łukaszem Orbitowskim, autorem powieści i opowiadań grozy, m.in. "Wigilijne psy", "Święty Wrocław".
2. WYKŁADY:
 - „Samochodem przez Transylwanię” – prelekcja Weroniki Tracz i Łukasza Ciżmowskiego,
 - „Wampiry-Cyborgi, Wampiry-Rośliny..” – prelekcja Marcina Bartosza Łukasiewicza, autora m.in. powieści "Moja martwa dziewczyna",
 - „Frankenstein była kobietą” – prelekcja Juliana Jelińskiego, krytyka, vlogera znanego m.in. kanałów youtube "Brody z kosmosu" i "Koszmarne horrory",
 - „Prelekcja Niespodzianka” – prelekcja Juliana Jelińskiego,
 - „Groza w kosmosie” – prelekcja Sławomira Okrzesika i Tomasza Smejliśa z kanału YT "Siwe Sznaucery".
3. PANEL DYSKUSYJNY - „Od Draculi do Astariona, dlaczego wampiry nie wychodzą z mody” z udziałem Marcina Bartosza Łukasiewicza i Juliana Jelińskiego.

IV. Wydarzenie promocyjne - POKAZ COSPLAY – wydarzenie promocyjne ph. „Black Parade” polegało na przejściu przez wałbrzyski Rynek w charakterystycznych stworzonych w ramach warsztatów charakterystyki.

V. Lekcja tematyczna – „Wampir Hochbergów” - wykład Sławy Janiszewskiej na temat autentycznej historii polowania na wampiry, która rozegrała się w naszym regionie w XVIII wieku. Wykład przygotowany w oparciu o materiały własne pracowni regionalnej biblioteki oraz udostępnione archiwa Zamku Książ.

VI. Projekcje filmowe, poprzedzone wprowadzeniem:

- „Straceni chłopcy” – reż. Joel Schumacher (w ramach Festiwalu) - wprowadzenie zespół Smejliś et Cetera, lokalni animatorzy kultury;

- „O dziewczynie, która wraca nocą sama do domu” - reż. A. L. Amirpour (w ramach Festiwalu) - wprowadzenie Sandra Słobodzian, filmoznawczyni;
- „Tylko kochankowie przeżyją” – reż. Jim Jarmusch - wprowadzenie Łukasz Ciżmowski;
- „Co robimy w ukryciu” - reż. T. Waititi - wprowadzenie Łukasz Ciżmowski.

VII. WARSZTATY COSPLAY - zajęcia przybliżające sztukę tworzenia charakteryzacji z możliwością zaprezentowania efektów swojej pracy w ramach pokazu cosplay, tzw. Black Parade.

VIII. GAMES ROOM – w specjalnie udostępnionej przestrzeni uczestnicy warsztatów GRA W OPowieść i inni uczestnicy Festiwalu mieli okazję sprawdzić swoje umiejętności w praktyce, odbyło się wiele sesji gier nawiązujących do motywu przewodniego imprezy.

Łącznie w 32 wydarzeniach projektowych wzięły udział ok. 810 osób.

Gra w Opowieść „Od Tolkiena do Warhammera”

Festiwal Po Zmroku „Prolog”

Parada Wampirów

*Spotkanie autorskie
Jakuba Ćwieka*

JUBILEUSZ 80-LECIA WAŁBRZYSKICH BIBLIOTEK

W ramach przypadającego 1 grudnia 2025 r. jubileuszu 80-lecia wałbrzyskich bibliotek publicznych:

- utworzono stronę internetową jubileusz.atlanty.pl, która powstała z myślą o przedstawieniu dorobku i historii wałbrzyskich bibliotek publicznych;
- zainicjowano akcję „Biblioteka Wspomnień”, zachęcając czytelników oraz obecnych i byłych pracowników biblioteki do dzielenia się wspomnieniami o naszej placówce; pozyskane materiały były na bieżąco zamieszczane na stronie jubileuszowej;

- przygotowano materiały graficzne promujące obchody jubileuszu.

W programie oficjalnych obchodów znalazły się m.in. spotkania autorskie, wystawy i warsztaty dla różnych grup odbiorców oraz uroczysta gala z udziałem władz oraz oficjalnych gości, w tym:

- „**Droga herbaty**” (14.11) – degustacyjne warsztaty tradycyjnego parzenia dalekowschodnich napojów, podczas których zaprezentowano rytuały tradycyjnego parzenia napojów;

- „**Festiwal Kolorów**” (17.11) - wydarzenie przygotowane z myślą o najmłodszych czytelnikach. Podczas Festiwalu uczestnicy wzięli udział w warsztatach sensorycznych, których motywem przewodnim były kolory;

- **Spotkanie z Łukaszem Orbitowskim** (18.11)- autorem wielu powieści i zbiorów opowiadań, takich jak „Kult”, „Wróg” czy „Inna dusza”. Jego twórczość łączy realizm codzienności z elementami grozy i fantastyki (Filia nr 7);

- **Spotkanie z Elżbietą Cherezińską** (26.11) – autorką literatury dla fanów średniowiecza i pasjonatów literatury historycznej. Spotkanie było okazją do rozmowy m.in. o jej najnowszej książce a także o warsztacie pisarskim;

- **Wernisaż wystawy ilustracji Joanny Zagner-Kołat pt. „W ciszy przeszłości”** (28.11) - w Galerii pod Atlantami zaprezentowano wystawę ilustracji artystki, która jest ilustratorką książek i komiksów dla dzieci oraz dorosłych;

- **Spotkanie z Czytelnikami** (29.11), na które zaproszono najbardziej aktywnych oraz najdłużej korzystających z placówek bibliotecznych czytelników, by podziękować im za zaangażowanie w życie i rozwój wałbrzyskiej biblioteki. Nie zabrakło drobnych książkowych upominków oraz poczęstunku;

- **Gala jubileuszowa** (1.12), która była kulminacyjnym momentem oficjalnych obchodów i świętem wałbrzyskich bibliotekarzy oraz pracowników Biblioteki pod Atlantami. W obecności zaproszonych gości wręczono zasłużone nagrody i awanse. Uhonorowano także tytułem "Przyjaciela Biblioteki" osoby, które w ostatnich latach najmocniej wspierały naszą instytucję. Uroczystość uświetnił nastrojowy występ Mai Karteczki. Nie zabrakło także tortu i słodkiego poczęstunku, ufundowanego przez lokalne cukiernie: „Oleńka” oraz „Świerczyńscy”;

- **Spotkanie z emerytowanymi pracownikami** (1.12) - w Galerii pod Atlantami, przy kawie, w atmosferze pełnej wspomnień, odbyło się spotkanie emerytowanych pracowników wałbrzyskiej Biblioteki;

- **Spotkanie z Tomaszem Raczkim i Marcinem Szczygieskim** (4.12) – na zakończenie obchodów zorganizowano spotkanie z niezwykłym duetem twórców: Tomaszem Raczkim i Marcinem Szczygieskim. Był to wieczór pełen fascynujących opowieści. Zgodnie z zapowiedziami, spotkanie stało się przestrzenią do żywej dyskusji o literaturze, kinie, a przede wszystkim o łączeniu pokoleń poprzez kulturę (MFB).

Ogółem w obchodach jubileuszowych wzięło udział ok. 500 osób.

Gala jubileuszowa

*Spotkanie autorskie
T. Raczka i M. Szczygieskiego*

ROK WAŁBRZYSKIEJ PORCELANY

Rok 2025 decyzją Rady Miasta Wałbrzycha został ogłoszony Rokiem Wałbrzyskiej Porcelany.

W związku z tym PiMBP „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu zrealizowała:

Zajęcia i warsztaty edukacyjne:

- „Słowa kruche jak porcelana” – warsztaty dla dzieci realizowane w bibliotece oraz podczas II Pikniku Literackiego w ogrodzie Muzeum Porcelany w Wałbrzychu (6 warsztatów/88 ucz.);
- „Od fabrykanta do szlachcica” - warsztaty edukacji regionalnej, poświęcone osobie Carla Tielscha i historii jego fabryki porcelany na Starym Zdroju (3 warsztaty/ 46 ucz.);
- „Magia porcelany – podróż poprzez historię i sztukę” – zajęcia dla dzieci (5 warsztatów/114 ucz.);
- warsztaty tworzenia ozdób z masy porcelanowej – dla seniorów z Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu (1 warsztat/12 ucz.).

Wśród wydarzeń związanych z Rokiem Porcelany należy odnotować współpracę z Zespołem Szkół nr 5 im. T. Hubera przy organizacji gry terenowej „Szlakiem zaginionej filiżanki”, która rozegrana została 25 kwietnia (1 gra/98 ucz.). Ponadto z okazji Dnia Dziecka organizowanego przez Urząd Miejski, bibliotekarze wraz z pracownikami Muzeum Porcelany opracowali i przeprowadzili grę terenową ph. „Sekrety Białego Złota” (1 wydarzenie/35 ucz. (12 drużyn).

Tegoroczne zajęcia wakacyjne dla dzieci ph. „Wakacje z biblioteką. Porcelanowe lato”, a także kolejna edycja **TYGODNIA Z REGIONEM**, tym razem ph. „Porcelanowy region” (szerzej opisane poniżej) również wpisały się w obchody Wałbrzyskiego Roku Porcelany.

Warsztaty porcelanowe

Okładka zestawienia „Wałbrzyskie białe złoto”

Gra terenowa „Słowa kruche jak porcelana”

„Od fabrykanta do szlachcica”

FERIE W BIBLIOTECIE (3-14.02) - zorganizowano szereg bezpłatnych, atrakcyjnych zajęć stacjonarnych skierowanych do dzieci w wieku 6-12 lat. Ofertę realizowały: Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym, Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym oraz Multimedialna Filia Biblioteczna. Każda placówka przygotowała swój program zajęć.

Zajęcia w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym przeprowadzone były w oparciu o wystawę tematyczną ilustracji Ainy Bestard do książki pt. *Wokół Słońca. Nasze miejsce w kosmosie* z wydawnictwa Tatarak, która dostępna była w atrium biblioteki. Dzieci poszerzyły swoją wiedzę na temat m.in. Układu Słonecznego, tajników pracy astronautów. Wykonywały także prace plastyczne. W drugim tygodniu ferii tematyka zajęć była zróżnicowana. Pracownicy Działu Wspierania Rodziny (MOPS) przeprowadziły zajęcia pt. „Szacunek” mówiące o poszanowaniu i utrzymywaniu dobrych relacji z innymi ludźmi. Uczestnicy ferii wzięli również udział w warsztatach przygotowanych przez biblioteczny Dział Książki Mówionej, zapoznając się m.in. z pismem Braille’a i sposobem używania tabliczek braillofskich. Atrakcją były także warsztaty artystyczne z udziałem lokalnej malarki Edyty Drożdżyńskiej, która zabrała dzieci w galaktyczną podróż, tworząc z nimi akwarelowe obrazy ilustrujące przestrzeń kosmiczną. W zajęciach uczestniczyło ogółem 99 dzieci.

„Kosmiczne ferie w bibliotece” miały miejsce także w Filii nr 1 z oddziałem dziecięcym na Nowym Mieście. Dzieci uczestniczyły w wielu aktywnościach związanych z odkrywaniem tajemnic wszechświata na podstawie dostępnych w bibliotece książek. Oprócz wiedzy i ciekawostek nie zabrakło również warsztatów kreatywnych, zabaw integracyjnych oraz ruchowych, kodowania na macie z motywami Star Wars, gier planszowych, zagadkowej gry bibliotecznej. W zajęciach uczestniczyło 116 dzieci.

Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym zaprosiła dzieci na zajęcia plastyczne nawiązujące do tematyki „kosmicznej”. Podczas kreatywnych warsztatów wykonywali piasek księżycowy, dzięki gwiazdnemu projektorowi mogli z bliska przyjrzeć się poszczególnym gwiazdozbiorom czy planetom. Prezentacje multimedialne i filmy dokumentalne o tematyce kosmicznej dostarczyły dzieciom wielu ciekawych informacji, dotyczących m.in. misji Apollo 11 czy życia astronautów na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS). Ponadto dzieci bardzo chętnie sięgały po gry planszowe, czy korzystały z konsoli Xbox a także brały udział w grach i zabawach ruchowych. W zajęciach uczestniczyło 95 dzieci.

Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze zaproponowała dzieciom wspólne odkrywanie tajemnic kosmitów, budowanie rakiety kosmicznej z materiałów recyklingowych. Nie zabrakło również bajek i filmów o tematyce kosmicznej. Uczestnicy poznali życie astronautów oraz odkryli fascynujący świat kosmicznych książek i gier. Tworzyli także projekty własnych planet oraz wspólnie zaprojektowali plakat przedstawiający wymyślony Układ Słoneczny w innej galaktyce. Jednym z ciekawszych projektów było stworzenie kosmicznego węża, inspirowanego chińską kulturą. Na zakończenie ferii dzieci wspólnie tworzyły kreatywne i pełne wyobraźni wizje przyszłości i zastanawiały się, jak mogłaby wyglądać Biblioteka na Marsie. W zajęciach uczestniczyło 43 dzieci.

Multimedialna Filia Biblioteczna podczas ferii zimowych zaprosiła dzieci na:

- *Bajkowe Przygody Małego Przedszkonauty* - kosmiczne seanse filmowe dla uczestników ferii oraz grup zorganizowanych z okolicznych przedszkoli;
- *Międzygwiazdny Kącik Książkożercy* – kreatywne zajęcia literackie oparte na zbiorach biblioteki;
- *Laboratorium Księżycowego Naukowca* – zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem rozrywkowych metod przyswajania wiedzy;
- *Międzygalaktyczną Przystań Gracza* – zajęcia plastyczne oraz spotkania z wykorzystaniem kreatywnych gier planszowych, np. „Dixit” czy „Scrabble”;
- *Houston, mamy film!* – piątkowe seanse filmowe.

W zajęciach wzięło udział łącznie: 180 osób (w tym, 105 osób – grupy zorganizowane).

Wzorem lat ubiegłych wszystkie w/w placówki odwiedziła przedstawicielka Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, która przypominała dzieciom zasady bezpiecznego spędzania wolnego czasu i zasady zdrowego życia. **Ogółem we wszystkich zajęciach (50 spotkań) organizowanych w w/w placówkach bibliotecznych wzięło udział ponad 530 dzieci (w tym 105 uczestników grup zorganizowanych).**

DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU (11.02)

Biblioteka pod Atlantami, wzorem lat ubiegłych, włączyła się w obchody wydarzenia, które ma na celu zwrócenie uwagi na kwestię bezpieczeństwa w sieci, szczególnie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Zajęcia w ramach Dnia przygotowały filie na Podzamczu oraz Piaskowej Górze. W Multimedialnej Filii Bibliotecznej odbyło się spotkanie dla młodzieży pod hasłem „Nowe czasy – nowe zagrożenia: jak poruszać się w Internecie w dobie Sztucznej Inteligencji?” i dotyczyło zagrożeń związanych z coraz częstszym wykorzystaniem Sztucznej Inteligencji w Internecie. Uczestnicy dowiedzieli się m.in. w jaki sposób technologia deepfake wykorzystywana jest do tworzenia materiałów propagandowych oraz manipulowania wizerunkiem. W Filii nr 7 odbyły się spotkania dla dzieci i młodzieży, mające na celu propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, a także zaznajomienie uczestników z problematyką bezpieczeństwa online oraz promocję pozytywnego wykorzystywania Internetu. Zajęcia zostały oparte o zasady Higieny Cyfrowej. **We wszystkich zajęciach wzięło udział ponad 40 uczestników** z Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10 oraz PSP nr 26 w Wałbrzychu.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO (21.02)

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w działach/filiach bibliotecznych zorganizowano różnorodne wydarzenia promujące język polski oraz rozwijające kompetencje językowe dzieci, młodzieży i dorosłych. Z ważniejszych warto wymienić:

- Jedynekowe Rodzinne Dyktando Ortograficzne – Filia nr 1 z oddz. dziec. (Nowe Miasto);
- IX Powiatowy Konkurs „Literowanie na śniadanie” - konkurs organizowany przez Dział Dziecięco-Młodzieżowy (dokładniej opisany w dalszej części sprawozdania – „KONKURSY”);
- „Słowa łączą pokolenia” - międzypokoleniowe warsztaty językowe, zorganizowane przez Filię nr 7 z oddziałem dziec. na Piaskowej Górze. Wzięli w nim udział przedstawiciele trzech pokoleń: dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7, dorośli pracownicy biblioteki oraz seniorzy – czytelnicy biblioteki. Program warsztatów obejmował prezentację nt. zmian językowych na przestrzeni lat, odgadywanie dawnych słów i tworzenie „Słownika Międzypokoleniowego” (21 uczestników);
- „O języku ojczystym” – zajęcia edukacyjne zorganizowane w Filii nr 5 z oddziałem dziec. (Sobiećcin). W zajęciach uczestniczyły dzieci z klas I b i III b Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 w Wałbrzychu, a ich celem było rozwijanie świadomości językowej najmłodszych oraz budzenie szacunku do języka polskiego (łącznie 25 osób).

Zorganizowane przez wałbrzyskich bibliotekarzy wydarzenia ukazały bogactwo i różnorodność języka polskiego, podkreśliły jego rolę w budowaniu więzi społecznych, rozwijaniu wrażliwości językowej i promowaniu kultury słowa. **We wszystkich wydarzeniach wzięło udział ok. 60 osób.**

ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI (21.03)

W ramach obchodów Światowego Dnia Poezji zorganizowano szereg wydarzeń o charakterze literackim, recytatorskim oraz artystycznym. Spotkania miały na celu popularyzację poezji oraz uczczenie Roku Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, przypadającego w tym roku. W Galerii pod Atlantami odbył się wieczorek poetycki ph. „Poezjo, pod twoją obronę...” (wers z wiersza *Bluebells*

M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej). Uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać utworów poetów z regionu wałbrzyskiego, ale także podzielić się własną twórczością. Spotkaniu towarzyszyły wystąpienia muzyczne uczniów Zespołu Szkół im. Marii Skłodowskiej - Curie w Szczawnie Zdroju oraz Sandry i Artura Ciempy.

Multimedialna Filia Biblioteczna zorganizowała zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci p. *W świecie pisarskiej wyobraźni*. Uczestnicy wysłuchali m.in. fragmentów książki Bena Brooksa o Dr. Seussie i stworzyli własne ilustracje inspirowane jego twórczością. Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym, wzorem lat ubiegłych, zorganizowała konkurs recytatorski „Fabryka Jednego Wierszyka” (tematyka: Poezja o książkach i bibliotece z okazji 80-lecia wałbrzyskiej książnicy), natomiast Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym - konkurs recytatorski poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Odbył się tu również *Wieczór z poezją Danuty Dziczek*. Wszystkie wydarzenia spotkały się z pozytywnym odbiorem, a ich różnorodna forma (konkursy, zajęcia kreatywne, wieczory autorskie) umożliwiła dotarcie do odbiorców w różnych grupach wiekowych – od dzieci po dorosłych. Realizacja działań z okazji Światowego Dnia Poezji 2025 przyczyniła się do promocji poezji i lokalnej twórczości literackiej w środowisku wałbrzyskim. **We wszystkich wydarzeniach wzięło udział ponad 130 odbiorców.**

Kosmiczne ferie w Bibliotece

Wiosenne Czytanie Poezji

*Jedynkowe Rodzinne Dyktando
Ortograficzne*

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI (2.04)

Z okazji tego święta odbyły się różnorodne działania w największych komórkach bibliotecznych: Dziale Dziecięco-Młodzieżowym oraz filiach na Nowym Mieście, Białym Kamieniu, Sobięcinie, Piaskowej Górze i Podzamczu. Były to m.in. warsztaty literacko-plastyczne, które nawiązywały do twórczości Ch. H. Andersena, podczas których odbywały się czytania tekstów oraz działania plastyczne, zagadki, łamigłówki. Dział Dziecięco-Młodzieżowy zaprosił także przedszkolaki na przedstawienie „Tajemnice świata baśni” przygotowane przez uczniów ZSz-P nr 8, które można było obejrzeć w Galerii pod Atlantami. Odbłyły się również warsztaty artystyczne, które poprowadziła p. Edyta Drożdżyńska, artystka-malarka, a tworzone wraz z dziećmi akwarele, nawiązywały do przeczytanego wcześniej fragmentu książki dla dzieci. **We wszystkich działaniach udział wzięło 183 uczestników.**

MIESIĄC ŚWIADOMOŚCI AUTYZMU (kwiecień)

Tradycyjnie od kilku lat Biblioteka pod Atlantami włącza się w miejskie obchody Miesiąca Świadomości Autyzmu. W tym roku koordynowała akcję wspólnego czytania przez osoby publiczne fragmentów książki Jacka Hołuba pt. „Wszystko mam bardziej”, które w formie krótkich filmików znalazły się na profilu społecznościowym Urzędu Miejskiego. Natomiast 14 kwietnia w Multimedialnej Filii

Bibliotecznej odbyło się spotkanie autorskie z Jackiem Hołubem i promocja jego najnowszej książki, które poprowadziła Posłanka na Sejm RP Sylwia Bielawska. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Fundację Kalejdoskop Autyzmu przy współpracy z Biblioteką. Podczas rozmowy z autorem poruszono tematykę najnowszej jego książki, w tym szczególnych potrzeb i codzienności osób w spektrum autyzmu. W wydarzeniu uczestniczyło 65 osób.

Ponadto Multimedialna Filia Biblioteczna zorganizowała warsztaty edukacyjne dla dzieci „Pokaż mi świat na niebiesko” nt. autyzmu i przybliżenia uczestnikom sposobu, w jaki osoby w spektrum autyzmu doświadczają świata. Dzieci obejrzały także film edukacyjny oraz zapoznały się z książkami „Doskonały projekt. Książka o autyzmie” T. Alloway oraz „Wstążka. Zespół Aspergera” J. M. Chmielewskiej. Odbyły się także projekcje seansów filmowych dla dorosłych oraz młodzieży, poruszających temat autyzmu (**ogółem: 6 działań, 153 uczestników**).

*Spotkanie autorskie
Jacka Hołuba*

TYDZIEŃ BIBLIOTEK

W dniach 8-15 maja odbyła się kolejna odsłona ogólnopolskiej akcji Tydzień Bibliotek, który odbywał się w tym roku pod hasłem „Biblioteka. Lubię tu być”. W programie odbyły się m.in.:

- Spotkanie autorskie z Igorem Brejdygantem, autorem powieści kryminalnych m.in.: „Paradoks”, „Szadź” - ok. 80 os.,
- Happeningi i pasowanie na Czytelników zorganizowane w Dziale Dziecięco- Młodzieżowym (Śródmieście), Filii nr 1 (Nowe Miasto), Filii nr 5 (Sobięcin) - ok. 200 uczniów;
- Finał IX edycji Międzyszkolnego Konkursu Czytelniczego „Mistrz Pięknego Czytania” (MFB)
- Warsztaty decoupage: majowe zakładki do książek (Filia nr 1/Nowe Miasto) – 15 ucz.;
- „Tajemnice zamkowych bibliotek” – wykład Magdaleny Woch (Filia nr 7)
- II Literacki piknik pod Chmurką (gościnnie w ogrodzie Muzeum Porcelany). W programie znalazły się warsztaty dla dzieci „Słowa kruche jak porcelana”, rodzinna gra terenowa „W poszukiwaniu źródła”, strefa gier planszowych, kiermasz książek, występ zespołu wokalnego „Nutki Kawki” oraz spotkanie autorskie z Agnieszką Lingas-Łoniewską – wrocławską pisarką, urodzoną w Wałbrzychu, autorką ponad 60 bestsellerowych powieści, w których opisuje m.in. Wrocław i Dolny Śląsk. W Pikniku wzięło udział ok. 120 osób.
- stoisko bookcrossingowe w okolicach Filii nr 7 na Piaskowej Górze;
- „Brak poczucia humoru nie zawsze jest dowodem powagi” – spotkanie poświęcone Antoniemu Słonimskiemu (Filia nr 6) – 15 ucz.;
- „Sztuczna inteligencja w sieci – jak nie dać się nabrać?” – prelekcja dla seniorów (Filia nr 7);
- „Droga herbaty” – degustacyjne warsztaty tradycyjnego parzenia herbaty oraz prezentacja książki Aarona Fishera (Filia nr 7);

- III Wałbrzyskie Czytanie – wspólne czytanie fragmentów „Tielsch. Kronika Rodzinna”. Spotkanie wzbogaciła prelekcja Magdaleny Woch, która przetłumaczyła tę książkę na język polski (Galeria pod Atlantami) – 32 ucz.

W ramach Tygodnia w budynku głównym Biblioteki zorganizowano również literacki pokój zagadek pn. „W zapomnianej bibliotece” (35 ucz.). Ze względu na duże zainteresowanie młodych odbiorców był dostępny dla nich także w kolejnych tygodniach maja i czerwca. **W wydarzeniach organizowanych w ramach Tygodnia Bibliotek wzięło udział blisko 600 uczestników.**

8 maja bibliotekarze tradycyjnie obchodzili swoje zawodowe święto, tj. Dzień Bibliotekarza i Bibliotek. Uroczyste spotkanie z kadrą biblioteczną zaszczyli: Starosta Wałbrzyski, Leonard Górski, Wiceprezydent Wałbrzycha, Anna Elżbieciak-Stec, radna Małgorzata Wiłkomirska, przedstawiciele Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Życzenia przekazała również Wicemarszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Monika Wielichowska, Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Sylwia Bielawska oraz Prezydent Miasta Wałbrzych Roman Szełemej.

Happeningi i pasowanie na Czytelników

Stoisko bookcrossingowe

„Droga herbaty”

III Wałbrzyskie Czytanie

DZIEŃ DZIECKA (01.06)

Z okazji Dnia Dziecka (1.06) wspólnie z Muzeum Porcelany oraz Urzędem Miejskim bibliotekarze zorganizowali grę terenową ph. „Sekrety Białego Złota” (nawiązującą do Roku Wałbrzyskiej Porcelany). Start umiejscowiony był w Centrum Explore Wałbrzych (Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej), a meta w Parku Sobieskiego przy tężni solankowej. W grze wzięło udział 12 drużyn (35 osób).

XXIV OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM

w wałbrzyskiej książnicy odbył się w dniach 29.05 – 06.06 Podczas tegorocznego święta zgodnie z hasłem „Czytanie zbliża” promowano wspólne czytanie, które m.in. buduje więzi, zachęca do rozmów oraz bliskości międzypokoleniowej i międzysrodowiskowej. Przeprowadzono następujące działania:

- „Tydzień z książkami Justyny Bednarek” – warsztaty podczas których dzieci wysłuchały fragmentów książek J. Bednarek z cyklu „Kury z grubej rury”. Był to doskonały wstęp do rozmowy o zwierzętach zamieszkujących gospodarstwa domowe na wsi i w miastach (DDM - 55 uczestników);
- zajęcia w plenerze, w Parku Sobieskiego z wykorzystaniem głośnego czytania książki A. Acosty pt. „Maleńki pirat”, a także prezentacje bajki kamishibai „Wiluś i kolory” (Filia 1 – 50 dzieci);
- uroczyste pasowanie na czytelników uczniów klas pierwszych z ZSP nr 1 (45 uczestników) oraz spotkania „Czytanie zbliża – Być jak Daisy” (Filia 5 - 38 dzieci);
- w ramach cyklu „Biały Kamień Czyta” seniorzy z Klubu Senior+ przeczytali fragmenty książki D. Gellner „Sanatorium”. W zajęciach wzięli udział: seniorzy z Klubu Senior+ (14 osób) oraz klasa III z PSP nr 2 (22 osoby). Odbyło się także spotkanie z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy przeczytali fragmenty książki „Bajki o misiach” A. Cholewińskiej-Szkolik oraz przeprowadzili test ze znajomości książkowo-bajkowych misiów (15 osób). Ponadto dzieciom z Przedszkola Niepublicznego „U Mikołaja” przeczytano książkę „Kicia Kocia w bibliotece” A. Głowińskiej (21 osób). Wymienione wydarzenia zorganizowała Filia nr 6);
- wydarzenie pn. „Piaskowa Czyta Dzieciom”, w ramach którego znalazły się m.in. głośne czytanie książek w ramach akcji „Seniorzy czytają dzieciom”, kreatywne warsztaty dla dzieci oraz escape room inspirowany literaturą dziecięcą (Filia 7/ ponad 100 osób);
- plenerowe zajęcia literacko-warsztatowe prowadzone przez animatorkę w przebraniu wróżki, prezentującej fragment książki L. Driscoll z serii „Wróżki” (MFB - 40 uczestników).

We wszystkich działaniach realizowanych w sieci bibliotecznej wzięło udział ponad 400 dzieci.

WAKACJE W BIBLIOTECIE

W okresie od 30 czerwca do 25 lipca 2025 r. w największych komórkach biblioteki (Filia nr 5, 7, MFB, centrala) odbyły się cykle zajęć wakacyjnych, które zorganizowano ph. „Porcelanowe lato” w nawiązaniu do obchodzonego w mieście Roku Wałbrzyskiej Porcelany. Program zajęć łączył w sobie elementy edukacji, literatury, filmu, sztuki oraz rozrywki. Dzieci poznały historię wytwarzania porcelany na świecie oraz w Polsce, dowiedziały się w jaki sposób tworzone są porcelanowe naczynia, wirtualnie zwiedziły największe fabryki oraz samodzielnie tworzyły przedmioty z masy samoutwardzalnej oraz gliny i dekorowały je różnymi technikami. Oprócz dużej dawki informacji był czas na wspólną zabawę, gry planszowe, filmy edukacyjne, prace plastyczne.

W Filii nr 1 uczestnicy zajęć mogli zagrać w wielkoformatową grę planszową oraz fabularną grę zagadkową „W poszukiwaniu zaginionej filiżanki”. Na Piaskowej Górze i Podzamczu warsztaty zakończyły się wystawami prac powstałymi podczas wszystkich spotkań. W Centrali zorganizowano mini-wernisaz powstałych podczas wakacji prac. Dzieci ze Śródmieścia miały dodatkowo możliwość bezpłatnego zwiedzenia Muzeum Porcelany i obejrzenia najnowszej wystawy.

Ogółem z oferty wakacyjnej skorzystało łącznie 296 dzieci w wieku 6-16 lat.

NARODOWE CZYTANIE

6 września w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie 2025 odbyło się spotkanie literackie poświęcone twórczości Jana Kochanowskiego, zorganizowane przez Filię nr 7 z oddziałem dziecięcym PiMBP „Biblioteka pod Atlantami” we współpracy z PSP nr 15 w Wałbrzychu. Utwory poety czytali zaproszeni goście reprezentujący władze, instytucje kultury, szkołę i społeczność lokalną. Program

wzbogaciły inscenizacją uczniów PSP nr 15 oraz muzyczna interpretacja przygotowana przez wychowanków Dolnośląskiego Ośrodka Wychowawczego. Wydarzenie służące promocji czytelnictwa miało zarówno charakter edukacyjny jak i integracyjny, międzypokoleniowy (ok. 100 uczestników).

Uczestnicy Narodowego Czytania 2025 r.

TYDZIEŃ Z REGIONEM

Kolejna już edycja odbyła się w terminie 20-24 października ph. „Porcelanowy region”. Cykl spotkań pozwolił zaprezentować różnorodną porcelanową przeszłość naszego miasta. W programie:

- *Czuła praca z kruchym materiałem* – spotkanie dla uczniów szkół średnich z byłymi pracownikami wałbrzyskich fabryk porcelany, przedstawicielami Stowarzyszenia Ceramików Polskich;
- *Prause – od malarni do fabryki porcelany* – prelekcja Jacka Pielicha, przewodnika sudeckiego, kolekcjonera porcelany;
- *Okruch pamięci – porcelanowe depozyty mieszkańców Waldenburga* – prelekcja eksploratora Dariusza Korólczyka na temat tzw. niemieckich depozytów;
- *Fabryka Porcelany Tielscha* – prelekcja kolekcjonera Artura Jędrzejczaka nt. fabryki porcelany, a także prezentacja jego prywatnej kolekcji.

Ponadto przygotowano zestawienie bibliograficzne „Wałbrzyskie białe złoto”, które zawiera spis wybranych artykułów z prasy regionalnej z lat 1953-2024, dotyczących wałbrzyskich zakładów porcelany, w układzie alfabetycznym i tytułowym. Zestawienie jest dostępne w postaci elektronicznej na stronie biblioteki.

DOLNOŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI 2025

W ramach XXVIII edycji, zorganizowanej pod hasłem „Nauka jest chrobra!”, odbyły się na terenie biblioteki:

- wykład inauguracyjny pt. „Zagadki naszego mózgu – o biologii atrakcyjności człowieka, czyli co nam się podoba”, który wygłosiła dr hab. Marta Suchocka, prof. Polskiej Akademii Nauk,
 - warsztaty „Magiczny świat elektrostatyki i magnetyzmu: przygoda z niewidzialnymi siłami”.
- Uczestnicy poprzez udział w rozmaitych eksperymentach mieli możliwość poznania i doświadczenia

zjawisk z elektrostatyki i magnetyzmu oraz samodzielnego wykonania prostego elektroskopu listkowego i klatki Faradaya (Filia nr 1),

- warsztaty pt. „Tajemnice królewskiego skryptorium”, podczas których dzieci wcieliły się w średniowiecznych skrybów pracujących na dworze Bolesława Chrobrego (Filia nr 7),

- warsztaty historyczno-kulturoznawcze połączone z animacją kultury pod nazwą „Akcja koroNacja!”, skupione tematycznie wokół pierwszej polskiej koronacji władcy.

Łącznie w 9 warsztatach DFN wzięło udział ponad 200 osób.

*Wykład inauguracyjny
pt. „Zagadki naszego mózgu”*

SPOTKANIA AUTORSKIE

- **14.04 Jacek Hołub** – dziennikarz i autor książek m.in. „Wszystko mam bardziej. Życie w spektrum autyzmu”. Spotkanie, którego współorganizatorem była fundacja „Kalejdoskop Autyzmu” odbyło się w ramach kampanii społecznej, mającej na celu budowanie wiedzy i zrozumienia dla osób w spektrum (ok. 70 ucz.).
- **8.05 Igor Brejdygant** - pisarz, scenarzysta, reżyser, fotograf, dramaturg, aktor. Autor powieści kryminalnych m.in: „Paradoks”, „Szadź”, „Rysa” (nominacja do Nagrody Wielkiego Kalibru 2019), „Układ”, „Wiatr” (najlepszy polski kryminał 2021 r. wg czasopisma „Książki. Magazyn do czytania”). Scenarzysta filmów fabularnych i seriali, m.in. „Paradoks” oraz „Erynie”. Wydarzenie odbyło się w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia”. (ok. 80 ucz.).
- **10.05 Agnieszka Lingas-Łoniewska** – wrocławska pisarka, urodzona w Wałbrzychu, autorka ponad 60 bestsellerowych powieści, w których opisuje Wrocław i Dolny Śląsk. Spotkanie odbyło się podczas II Pikniku Literackiego w ogrodach Muzeum Porcelany (37 ucz.).
- **22.05 Krzysztof Koziołek** - autor powieści sensacyjnych, kryminałów i thrillerów. Tematem spotkania było turystyczne wykorzystanie potencjału dolnośląskich kryminałów retro na przykładzie serii „Imię Pani”. Wydarzenie w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia” (10 os.).
- **21.06 Jarosław Dobrowolski** - autor powieści i opowiadań utrzymanych w stylistyce dark i grozy, znany głównie z cyklu „Krwio pijca” oraz powieści „Zły Samarytanin”. Wydarzenie było częścią projektu „Festiwal Po Zmroku” (25 os.).
- **21.06 Kaja „Falka” Flaga-Andrzejewska** – artystka, youtuberka, współzałożycielka Sinister Project i autorka zbioru „Oblicza wampiryzmu”. Zafascynowana prozą Andrzeja Sapkowskiego i gotykiem, co widać w jej twórczości. Wydarzenie było prologiem projektu „Festiwal Po Zmroku” (25 os.).
- **30.06 Maciej Siembieda** - pisarz, dziennikarz śledczy i reportażysta, legitymujący się doktoratem z politologii, trzykrotny laureat Nagrody Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, nazywanej „polskim Pulitzerem”. Jako pisarz zadebiutował w 2017 r. cyklem o Jakubie Kani.

Rozgłos przyniosła mu tzw. trylogia polsko-grecka. Wydarzenie było częścią projektu „Nie czytać to zbrodnia” (50 os.).

- **12.07 Petra Hulova** - czeska pisarka, autorka m.in. powieści „Krótka historia Ruchu”. Rozmowę poprowadził Tomasz Grabiński. Wydarzenie odbyło się w ramach Festiwalu Góry Literatury (20 os.).
- **18.09 Marek Krajewski** – autor ponad 30 powieści, z których większość przetłumaczono na ponad 20 języków, laureat wielu nagród literackich, nazywany ojcem kryminału retro. Znany jako twórca mrocznych opowieści, których tłem jest głównie przedwojenny Wrocław oraz Lwów. Spotkanie towarzyszyło otwarciu wystawy MOCKUMENT, poświęconej bohaterowi literackiemu, który przyniósł autorowi sławę i czołowe miejsce wśród polskich twórców literatury kryminalnej (100 os.).
- **18.10 Jakub Ćwiek** - autor trzydziestu książek, w tym bestsellerowych cyklów fantastycznych. Była to część projektu „Festiwal po Zmroku”, dofinansowanego z MKiDN (50 os.).
- **18.11 Łukasz Orbitowski** - autor książek z gatunku m. in. fantasy, science fiction, sensacji i true crime, twórca powieści i zbiorów opowiadań, takich jak „Kult”, „Wróg” czy „Inna dusza”. Była to część projektu „Festiwal po Zmroku”, dofinansowanego z MKiDN (40 os.).
- **20.11 Agnieszka Peszek** – autorka kryminałów, której najnowsze książki: „Paprotniki”, „Obietnica”, „Krew na rękach” oraz „Zabijesz mnie?” cieszą się dużą popularnością. Spotkanie odbyło się w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia”, dofinansowanego ze środków MKiDN (10 os.).
- **21.11 Literacki wieczór wspomnień o Janie Lityńskim** - zorganizowany z inicjatywy Urzędu Miasta w Wałbrzychu, towarzyszący otwarciu nowego Schroniska dla zwierząt, któremu nadano imię Jana Lityńskiego. Gośćmi specjalnymi byli m.in. Elżbieta Bogucka-Lityńska, Adam Michnik i Władysław Frasyniuk (90 os.).
- **26.11 Elżbieta Cherezińska** – pisarka specjalizująca się w powieściach historycznych, wydawanych kolejno w cyklach: „Północna droga”, „Odrodzone królestwo”, „Harda królowa” i „Bolesław II”. Spotkanie zorganizowano w ramach obchodów 80-lecia wałbrzyskich bibliotek publicznych (65 os.).
- **4.12 Tomasz Raczek i Marcin Szczypiński** – spotkanie miało 2 bohaterów: wybitnego krytyka filmowego, publicystę, znawcę kina (T. Raczek) oraz cenionego pisarza, dziennikarza i grafika (M. Szczypiński), którzy w rozmowie toczonej wokół literatury i kina, wyszli daleko poza schemat tradycyjnych spotkań autorskich. Wydarzenie zakończyło obchody Jubileuszu (90 os.).

Ogółem we wszystkich spotkaniach autorskich dla dorosłych wzięły udział 762 osoby.

Spotkanie autorskie Agnieszki Lingas-Loniewskiej

Spotkanie autorskie Kai „Falki” Flaga-Andrzejewskiej

*Spotkanie autorskie
Łukasza Orbitowskiego*

*Spotkanie autorskie
Elżbiety Cherezińskiej*

SPOTKANIA Z REGIONEM/POETYCKI REGION

- **30.01 Romuald Owczarek** „Ostatnie księżne Hochbergów w czasie II wojny światowej”. Promocja książki „Wojenne dzieje Zamku Fürstenstein”. Licznie zgromadzona publiczność wysłuchała opowieści o losach trzech ostatnich księżnych Hochbergów: Daisy, Sissy i Klotyldy, skomplikowanych relacjach rodzinnych właścicieli Książa oraz przejęcia gmachu w 1945 r. (47 os.).
- **18.02 Barbara Elmanowska** - promocja powieści „Woliera”. Uczestnicy mogli wysłuchać opowieści o książce, jej powstawaniu oraz tematach, które były dla autorki inspiracją (26 os.).
- **7.03 Natalia Gawron** - promocja powieści „Pył Księżycowy”. Razem z autorką odbyliśmy literacką podróż po Wałbrzychu, śladami bohaterki jej powieści. Patronat medialny nad wydarzeniem objęło Nasze Radio Wałbrzych. Ambasadorkami spotkania była Wałbrzyska Rada Kobiet (38 os.).
- **18.03 dr Aneta Marek**, spotkanie z regionem poświęcone św. Janowi Nepomucenowi. Podczas prelekcji uczestnicy mieli okazję zgłębić historię tej niezwykłej postaci – jej życiorys, legendy oraz charakterystyczne przedstawienia w malarstwie i rzeźbie, zarówno w Czechach, jak i na Ziemi Kłodzkiej. Spotkanie zostało zorganizowane z inicjatywy Koła Przewodników Sudeckich i Terenowych przy Oddziale PTTK Ziemi Wałbrzyskiej (52 os.).
- **19.03 Andrzej Liczmonik i Danuta Dzik** – zaprezentowali swoją twórczość, dzieląc się literackimi inspiracjami. Wydarzenie wzbogaciła oprawa muzyczna. Współorganizatorem był Polski Związek Niewidomych – Koło w Wałbrzychu (ok. 50 os.).
- **26.03 Edward Knapczyk**, promocja książki „Opowiadania wałbrzyskie”. Podczas spotkania autor podzielił się swoimi inspiracjami oraz opowiedział o Wałbrzychu lat minionych. Wspominał momenty, które miały wpływ na jego życie i doprowadziły do powstania książki (36 os.).
- **2.04 Agnieszka Kowalczyk „Iskierka”, Poetycki Region**, debiutancki tomik „Powietrze”. W Galerii pod Atlantami autorka wprowadziła w świat swojej twórczości, a także zapoznała z filozofią słowiańską. Uczestnicy spotkania mieli okazję zapoznać się z wybranymi wierszami autorki zapisanymi w gągolicy – starożytnym piśmie Słowian (24 os.).
- **30.04 Wojciech Karczewski** – prelekcja „Książ: Miedzy historią a legendą” (20 os.).
- **9.05 Magdalena Woch** – germanistka, pasjonatka historii, regionalistka - wygłosiła wykład połączony z prezentacją nt. „Tajemnice zamkowych bibliotek”, który odbył się w ramach Tygodnia Bibliotek w Filii nr 7 (20 os.).

- **26.09 Wiesława Mataczynski** - autorka, z pochodzenia wałbrzyszczanka, obecnie mieszkająca w Australii, opowiedziała o swoim dzieciństwie i wczesnej młodości w książce pt.. „Moje trzy życia”. Spotkanie poprowadzili Elżbieta Sura i Artur Cieślak (32 os.).
- **27.10 Promocja 11 tomu „Nowej Kroniki Wałbrzyskiej” i książki "Obecność. Elżbieta Kwiatkowska-Wyrwisz"**. Spotkanie zorganizowane przez Bibliotekę pod Atlantami, Fundację Museion oraz redaktora naczelnego „Nowej Kroniki Wałbrzyskiej” dr. Piotra Reteckiego, odbyło się w dniu, w którym przypadała 3. rocznica śmierci Elżbiety Kwiatkowskiej-Wyrwisz, inicjatorki powstania „NKW” i wieloletniej pracowniczki „Biblioteki pod Atlantami” (58 os.).
- **6.11 Łukasz Orlicki, Krzysztof Krzyżanowski** "Kroniki odkrywców - kulisy badania tajemnic historii"- eksploratorzy i badacze historii przybliżyli zebranym kulisy swoich poszukiwań śladów przeszłości i odkrywania zagadek związanych z historią Dolnego Śląska. Wybrali 10 akcji, które określili jako „naj...” i opisali w swojej najnowszej wspólnej książce. Wiele z nich zostało przeprowadzonych w ramach działań Grupy Eksploracyjnej Magazynu „Odkrywca” GEMO - (21 os.).
- **13.11 Iłona Piechna** – promowała debiutancki tomik "Zatrzymane chwile", odkrywając w nim swój świat, pełen wrażliwości, naznaczony chorobą. Odważnie rozmawiała o swoich zmaganiach z depresją. Wiersze poetki przybliżyła Angelika Cegielska, aktorka Teatru Dramatycznego im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu. O oprawę muzyczną zadbał Maciej Rosiak, muzyk, saksofonista, pianista i aranżer. Współorganizatorem wydarzenia był ZAZ Victoria (46 os.).

Łącznie w Spotkaniach z Regionem uczestniczyło 470 osób.

*Spotkanie autorskie
Romualda Owczarka*

*Spotkanie autorskie
Barbary Elmanowskiej*

*Spotkanie autorskie
Edwarda Knapczyka*

SPOTKANIA AUTORSKIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

- **23.05 Krzysztof Koziółek** - autor ponad 20 powieści sensacyjnych, kryminałów i thrillerów (w tym w klimacie retro). Podczas spotkania Koziółek opowiedział o procesie tworzenia kryminałów retro i trudności, z którymi spotyka się autor na drodze pisania. Spotkanie było częścią wydarzenia ph. Wieczór Detektywów, zrealizowanego w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia” (21 os.).

- **10.06 Katarzyna Gacek** - gościliśmy Autorkę takich serii dziecięcych książek, jak: „Supercepcja”, „Agencja Detektywistyczna Czajka”, czy „Magdalena Borowska”. Gacek opowiadała o swoich początkach pisania książek dla dzieci i pomysły na serię Supercepcja, a także o tworzeniu scenariuszy dla produkcji dziecięcych (64 ucz.).
- **5.09 Spotkanie z Weroniką Ancerowicz** – pisarką, autorką bestsellerowej dylogii Westwood Academy. Spotkanie odbyło się w Multimedialnej Filii Bibliotecznej w ramach Festiwalu Twórczej Wyobraźni. Była to okazja dla młodzieży, aby spotkać się i porozmawiać z autorką niezwykle popularną wśród tej grupy wiekowej (98 os.).
- **6.09 Spotkanie z Agatą Gładysz** – tiktokerką, booktokerką i autorką BookTok Journal. Spotkanie odbyło się w Multimedialnej Filii Bibliotecznej w ramach Festiwalu Twórczej Wyobraźni. Była to okazja dla młodzieży, aby spotkać się i porozmawiać z autorką niezwykle popularną wśród tej grupy wiekowej (20 os.).
- **8.12 Spotkanie z Beatą Ostrowicką**. W ramach finału XIX edycji powiatowego konkursu „Pożeracze książek” odbyło się spotkanie z polską pisarką i autorką powieści dla dzieci i młodzieży, która debiutowała w 1995 r. powieścią „Niezwykłe wakacje” (67 os.).

Ogółem w spotkaniach autorskich dla dzieci i młodzieży wzięło udział 270 osób.

*Spotkanie autorskie
Krzysztofa Koziółka*

*Spotkanie autorskie
Katarzyny Gacek*

KIERMASZE TANIEJ I UŻYWANEJ KSIĄŻKI – w br. zorganizowano kilkanaście Kiermaszy Taniej i Używanej Książki i Płyt CD i DVD m.in. z okazji święta poezji, książki historycznej i patriotycznej, z okazji Tygodnia Bibliotek. Kiermasz książki towarzyszył również przy organizowanych imprezach miejskich. Sprzedaż obejmowała pozycje nieprzydatne, bądź wieloegzemplarzowe oraz dary od czytelników, które nie pasują do profilu zbiorów bibliotecznych.

OFERTA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

PROGRAMY EDUKACYJNE

Różne strony książki (Filie nr 1, 5, 6 i 7 z oddziałem dziecięcym, MFB, centrala) – program w zakresie edukacji czytelniczej, który ma pomóc w rozwijaniu kompetencji czytelniczych oraz rozbudzaniu chęci obcowania z różnymi formami książki. W omawianym okresie zrealizowano 128 zajęć bibliotecznych (w tym warsztaty introligatorskie), wzięło w nich udział 2 198 uczestników.

Żyj w zgodzie z przyrodą (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym, MFB) - program w zakresie szeroko rozumianej ekologii realizowany w formie warsztatów. Ma na celu uświadamianie dzieciom

niepożądanych i niebezpiecznych zjawisk w środowisku oraz rozwijanie postaw i nawyków proekologicznych. W ramach programu zorganizowano 4 zajęcia, w których uczestniczyło 69 osób.

Wałbrzych wczoraj i dziś (Filia nr 1, 5, 6 i 7 z oddziałem dziecięcym, MFB, centrala) – program edukacji regionalnej, prowadzony w oparciu o materiały i zbiory biblioteczne, przybliżający postaci i wydarzenia bliższej i dalszej historii miasta. Łącznie przeprowadzono 22 zajęcia dla 422 uczestników.

DZIAŁANIA CYKLICZNE

Klub Czytających Rodzin (Filia nr 1, MFB) – cykliczne spotkania literackie skierowane do dzieci i ich rodzin, mające na celu budowanie i pielęgnowanie więzi rodzinnych poprzez wspólne czytanie. Odkonduło się 19 spotkań z udziałem 79 osób.

Bajkowy Klub Malucha (Filia nr 7, MFB i centrala) – zajęcia dla najmłodszych organizowane w oparciu o książki edukacyjne i obrazkowe, w połączeniu z zabawami i ćwiczeniami sensorycznymi. Przeprowadzono 36 spotkań dla 248 uczestników.

Czytanie pełne wrażeń (Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym) – cykliczne spotkania dla dzieci i rodziców, rozwijające umiejętność wrażliwego czytania książek. W 9 spotkaniach udział wzięło 80 osób.

Rodzinne warsztaty plastyczne (Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym) – w trakcie warsztatów ich uczestnicy tworzyli m.in. karty okolicznościowe, świąteczne ozdoby i dekoracje. W 6 spotkaniach wzięło udział 119 osób.

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki (Filie nr 1 i 7 z oddziałem dziecięcym) - spotkania poświęcone literaturze młodzieżowej, głównie z zakresu fantastyki. Biorą w nich udział niewielkie grupy młodzieży licealnej. W 14 spotkaniach uczestniczyło 55 osób.

Dyskusyjny Klub Filmowy Smejliś et Cetera (centrala) – seanse i spotkania kulturoznawcze dla młodzieży poświęcone wybitnym twórcom, którzy wywarli znaczący wpływ na współczesny kształt kultury i sztuki. Cykl realizowany jest przy współpracy z III LO w Wałbrzychu. W 10 spotkaniach udział wzięło 195 osób.

Z magią twarzą w twarz (Multimedialna Filia Biblioteczna) – zajęcia literackie dla najmłodszych prowadzone z wykorzystaniem strojów i rekwizytów, nawiązujących do bohaterów konkretnych lektur. W 2 spotkaniach uczestniczyło 31 dzieci.

W świecie uczuć, w świecie emocji (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – cykl zorientowany na mówienie o trudnych emocjach, reakcjach i doznaniach, które towarzyszą najmłodszym w poznawaniu świata. Przeprowadzono 9 zajęć, w których uczestniczyło 162 dzieci.

RPG na Podzamczu! (MFB) – cykliczne spotkania klubu fanów fabularnych gier stolikowych, którzy rozgrywają swoje sesje. Odkonduły się 24 takie spotkania, w których uczestniczyło 105 osób.

Książka mówiona, dotykana i czytana (Oddział Książki Mówionej) - warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży poświęcone tematowi komunikacji międzyludzkiej i współpracy oraz okazywania empatii osobom z niepełnosprawnościami. Odkonduły się 4 zajęcia, wzięło w nich udział 63 osoby.

Planszówkowy zawrót głowy (Filia nr 1, MFB) - spotkania miłośników gier planszowych, którzy w taki sposób spędzają wolny czas w bibliotece. Odkonduły się 22 spotkania, w których uczestniczyło 60 osób.

Odkrywcy Tajemnic Książek (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) - cykl popołudniowych zajęć dla dzieci w wieku 7-10 lat, podczas których uczestnicy poprzez wspólne spędzanie czasu przy książce (czytanie, zabawy integracyjne, rozwiązywanie zagadek i łamigłówek) uczą się współpracy i koleżeństwa. Odkonduło się 13 spotkań, w których udział wzięło 45 dzieci.

Kodowanie na dywanie (Filia nr 1) – cykl zajęć edukacyjnych, przybliżających dzieciom w formie zabawy podstawy programowania. Odkonduły się 22 warsztaty z udziałem 432 dzieci.

Wszystko gra (Filia nr 1) - zajęcia muzyczne, w których do edukacji wykorzystywane są bum bum rurki oraz program „Przybij rurkę”. W 3 spotkaniach udział wzięło łącznie 63 dzieci.

Ważne sprawy (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) - blok zajęć literackich oparty na najnowszej literaturze dla dzieci, poruszającej m.in. zagadnienia tolerancji, samoakceptacji i relacji z innymi. Odbyły się 4 spotkania, w których udział wzięło 71 dzieci.

Książki w ruch! (Multimedialna Filia biblioteczna) - zabawy literackie dla dzieci przedszkolnych, podczas których przedszkolaki zapoznają się z różnymi rodzajami książek dla dzieci (książki sensoryczne, nowoczesne wierszyki paluszkowe, książki-zabawki oraz książki obrazkowe). W 2 spotkaniach uczestniczyło 34 dzieci.

Seanse filmowe – projekcje filmów i bajek dla dzieci i młodzieży w tym;

- Poranki filmowe (Filia nr 1, 5 i MFB) - 16 seansów/ 235 os.,
- Lektury w gwiazdorskiej obsadzie (MFB) – 3 seanse/ 56 os.,
- Młodzi przed ekranem (MFB) – 2 seanse/ 26 os.,
- Chomikowe kino (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – 9 seansów/ 40 os.

Łącznie dla dzieci i młodzieży zorganizowano 30 seansów dla 357 odbiorców.

POZOSTAŁE (m.in. imprezy okolicznościowe):

Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym:

„Na ratunek wielkanocnym kurczakom” oraz „Gra biblioteczna z dreszczykiem” – fabularne gry zagadkowe, skierowana do dzieci i ich rodziców/opiekunów;

Festiwal Postaci z Bajek – cykl spotkań dla najmłodszych czytelników zorganizowany w dniach od 03 do 07 listopada pod hasłem „W świecie smoków”. Dla uczestników przygotowano szereg zajęć o zróżnicowanym charakterze (literackie, sensoryczne, gry i zabawy, warsztaty plastyczne);

„**Sensoryczne mikołajki**” - zajęcia o tematyce zimowo-świątecznej dla dzieci w wieku 1-5 lat z rodzicami/opiekunami ukierunkowane na stymulowanie wszystkich zmysłów;

„**Opowieści o niedźwiedziu**” - zajęcia edukacyjno-plastyczne, skierowane do dzieci w wieku 7-10 lat, dla których bazą wyjściową były fragmenty produkcji Leśnego Studia Filmowego;

„**Z plecakiem w Polskę**” - zajęcia edukacyjne poszerzające wiedzę dzieci na temat polskiej przyrody, w szczególności flory i fauny parków narodowych;

„**Sztuczna inteligencja - szansa czy zagrożenie? Analiza wpływu AI na współczesny świat**” – zajęcia w oparciu o książkę N. Arnolda „Roboty i maszyny” oraz R. Kothe „Nauka i technika XXI wieku”. Dopelnieniem zajęć były filmy edukacyjne oraz prezentacja pierwszego polskiego, otwartego modelu językowego LLM: bielik.ai.

Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym:

„**Dzień motyla**” – związane z proekologicznym świętem zajęcia dla dzieci przygotowane na bazie książki „Bardzo głodna gąsienica” E. Carle i fragmentów filmów przyrodniczych;

Pasowanie na czytelnika – impreza czytelnicza dla uczniów klas I z ZSP nr 1 w Wałbrzychu.

Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym:

Dzień Pisma Ręcznego - warsztaty podczas których przedstawiono historię pisma i druku, a uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia się w sztuce pisania piórem;

Światowy Dzień Wody - warsztaty edukacyjne „Od kropli deszczu po niszczycielskie tsunami”, podczas których uczestnicy przekonali się, że woda rządzi się swoimi prawami;

Dzień Flagi – zajęcia, w ramach których uczestnicy poznali historię polskiej flagi, symbolikę barw i związane z tematem ciekawostki a na zakończenie wykonali własne flagi;

„**Jak to z misiem było**” - spotkanie zorganizowane dla przedszkolaków z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, podczas którego dzieci poznały historię święta, nauczyły się wiersza i rymowanki o misiach, uczestniczyły w zabawach muzycznych, ruchowych i zręcznościowych;

Warsztaty zdobienia pierników - zgodnie z bożonarodzeniową tradycją uczestnicy warsztatów w miłej przedświątecznej atmosferze ozdabiali pierniki kierując się wyłącznie własną wyobraźnią;

„Baśnie i bajki romskie” - zajęcia zorganizowane dla uczniów PSP nr 2 w ramach integracji społecznej i obywatelskiej Romów. Ich celem było przede wszystkim promowanie kultury romskiej i ukazanie Romów w sposób wolny od stereotypów i uproszczeń.

Dział Dziecięco-Młodzieżowy

„Opowiadamy historię” – warsztaty literackie, które prowadziła autorka książek dla młodzieży Katarzyna Gacek. Podczas zajęć uczniowie dowiedzieli się, jak wykreować bohatera literackiego i jakie powinien mieć on cechy. Każdy mógł spróbować sił w pisaniu własnej historii;

„Kronika Przeczytanych Książek” – gala finałowa Powiatowego Konkursu, którego organizatorem był Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8, zaś patronem była Biblioteka pod Atlantami;

„Wyloguj się, czyli cyfrowy detoks” – nowa propozycja zajęć dla uczniów wszystkich klas szkół podstawowych mająca na celu uświadomienie im, ile godzin dziennie korzystają z urządzeń mobilnych. Podczas warsztatów propagowane były alternatywne formy spędzania wolnego czasu – książki, puzzle, klocki, gry planszowe i in.;

„Pod piracką banderą – Halloween w bibliotece” – uczestnicy imprezy wcielili się w rolę piratów, którzy poszukiwali ukrytego skarbu na terenie budynku biblioteki. Przez piracki świat poprowadzili ich przebrani pracownicy biblioteki, którzy rozdawali uczestnikom zadania i udzielali wskazówek;

„Polsko-amerykańskie rozmowy” – spotkania dla młodzieży licealnej z Camdenem Schmidtem, absolwentem ekonomii i polityki środowiskowej oraz stypendystą Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, który na zaproszenie Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa gościł kilka miesięcy w Wałbrzychu. Uczniowie mieli okazję posłuchać ciekawych wykładów o USA oraz zapytać gościa o interesujące ich kwestie. Była to jednocześnie możliwość sprawdzenia swoich umiejętności językowych.

Dział Informacji Naukowej i Czytelni

„Pamięć pokoleń” – udział w projekcie edukacyjno-wychowawczym realizowanym przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Wałbrzychu, mającym na celu przybliżyć nie tylko uczniom, ale także mieszkańcom dzielnicy historię „małej ojczyzny” – Osiedla na Gaju. W ramach współpracy biblioteka zorganizowała: spacer historyczny dla uczniów klas I-III, zajęcia z edukacji regionalnej dla klas IV-VIII oraz prelekcję regionalną dla mieszkańców dzielnicy.

OFERTA DLA DOROSŁYCH, W TYM SENIORÓW

Dyskusyjne Kluby Książki (MFB - *Dyskusyjny Klub Książki „Chmurdalia”* Filia nr 7 - *Dyskusyjny Klub Książki „Na Piaskach”*) - spotkania osób, które lubią czytać, dzielić się spostrzeżeniami na temat wybranych książek. Udział w spotkaniach umożliwia im poszerzanie horyzontów, kształtuje gusta literackie, ułatwia sięganie po wartościową literaturę. W ramach projektu Dyskusyjne Kluby Książki 2025, zorganizowano 2 spotkania autorskie: A. Lingas-Łoniewskiej i E. Cherezińskiej (ogółem bez spotkań autorskich 18 spotkań klubowiczów / 169 uczestników).

Dyskusyjny Klub Książki i Audiobooka (Dział Dla Dorosłych) - to wspólna płaszczyzna spotkań dla zwolenników książki tradycyjnej oraz miłośników książek do słuchania. Służy to nie tylko wymianie poglądów i promowaniu mody na czytanie, ale i ożywieniu oraz integracji całego środowiska czytelniczego. Materiał do spotkań dobierany jest przy dużym udziale klubowiczów. W ciągu roku odbyło się 10 spotkań, wzięło w nich udział 100 osób.

Popołudnie z książką (Filie nr 1, 5 i 6 z oddziałem dziecięcym) - spotkania dla pasjonatów czytania, dające możliwość dyskusji inspirowanych ciekawą lekturą; odpowiednik klubów DKK działających w większych filiach (25 spotkań/ 138 osób).

Podróże naszych czytelników (MFB) - cykliczne spotkania podróżnicze prowadzone przez Andrzeja Wojtonia stanowią wydarzenia, podczas których uczestnicy mają możliwość zapoznania się z niezwykle ciekawymi historiami z różnych zakątków świata (6 spotkań/ 151 osób).

Poniedziałnik Filozoficzny (MFB) - spotkania dyskusyjne dla miłośników filozofii są przeznaczone zarówno dla pasjonatów tego obszaru, jak i dla osób dopiero rozpoczynających swoją przygodę z filozofią. Prowadzi je Iwona Skiba, entuzjastka filozofii. W 6 spotkaniach udział wzięły 104 osoby.

Biblioteczny Klub Szachowy (MFB) – podczas spotkań uczestnicy prowadzą rozgrywki, wymieniając się doświadczeniami, co sprzyja wzajemnej nauce i rozwojowi umiejętności szachowych (32 spotkania/ 64 osoby).

Akademia Pogodnego Seniora (Dział dla Dorosłych oraz filie) – cykl spotkań dla seniorów, którzy mają własne zainteresowania i lubią się dzielić nimi z innymi. Są one okazją do wyjścia z domu i rozmów na interesujące tematy. Tematyka spotkań jest bardzo różnorodna, dobierana pod kątem potrzeb i zainteresowań seniorów. W tym roku były to m.in.:

- „Szanujmy wspomnienia”, Walentynkowe Spotkanie Muzyczne, prowadzenie Leszek Grodziński (DDD),
- Naturalna Olejkowa Apteczka/ Olejkowa Harmonia, prowadzenie Magdalena Kawka (DDD, F 1, F 5, F 6),
- „Zalotnica Niebieska, czyli Wieczór z poezją Marii Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej (DDD),
- „Kulturalni Wirtualni” – cykl spacerów wirtualnych po obiektach muzealnych w Polsce (Filia 1),
- „Podróże z Jedyneką” - cykl spotkań podróżniczych (Filia 1),
- „Joga na krzesłach” – cykl 10 spotkań dla aktywnych seniorów (Filia 5)
- „Droga herbaty - zdrowie, harmonia i wewnętrzny spokój” - warsztaty (Filia 7),
- „Co to są fandomy, czyli jak literatura inspiruje do tworzenia społeczności” - prelekcja (Filia 7),
- „Słowoteka, czyli muzyczne teksty pod lupą w bibliotece” (Filia 7),
- "RIESE. Tajemnice wykute w skale" (Filia 7),
- „Z książką dookoła świata” – cykl spotkań poświęcony kulturze krajów Europy” (Filia 7),
- „Wędrówki po niezwykłych miejscach” – prezentacje połączone z pokazem filmów edukacyjnych (Filia 7),
- „Kul-Senior, czyli kulturalne spotkanie w bibliotece” – zajęcia w formie wykładów, warsztatów, ćwiczeń wzmacniających aktywność i sprawność umysłową osób starszych (Filia 7).

Łącznie w ramach Akademii odbyło się 47 spotkań, w których udział wzięło 551 osób.

Seanse filmowe:

- Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym

Kino w bibliotece (25 spotkań/ 192 uczestników)

- Multimedialna Filia Biblioteczna

Kino w bibliotece (17 seansów / 312 uczestników)

- Oddział Zbiorów Audiowizualnych

Seansy pod Atlantami (10 seansów/ 94 osoby)

Łącznie odbyło się 52 projekcje filmowe dla ok. 600 odbiorców.

Cyber Senior (Filia nr 1, MFB) - warsztaty komputerowe dla osób starszych, chcących poszerzać swoje umiejętności informatyczne w zakresie, pozwalającym im na samodzielną obsługę poczty elektronicznej czy korzystanie z portali społecznościowych. Mają formę indywidualnych zajęć. Łącznie z 57 seniorami przepracowano ponad 100 godzin.

Dodatkowe działania, tym m.in.:

- **Międzynarodowy Dzień Sztuki** (Filia nr 1) – warsztaty artystyczne tworzenia obrazów z ziaren kawy ph. „Sztuka z ziarenek”. Zajęcia zostały poprzedzone pokazem parzenia kawy i degustacją,
- **„Hand made w bibliotece”** (Filia 1) – cykliczne warsztaty rękodzieła,
- **„Kulinarny Wałbrzych”** (Filia nr 1) - spotkanie z przedstawicielami Fundacji im. Księżnej Daisy von Pless zachęcające mieszkańców do dzielenia się rodzinnymi przepisami na tradycyjne dania,
- **„Bezpieczny Senior”** – spotkanie edukacyjne dla seniorów współorganizowane z MOPS-em, Policją, Strażą Miejską (Filie 5 i 6),
- **„Biblioteka. Lubię tu być!”** - spotkanie integracyjne dla seniorów (Filia 5),
- **„Portret Mistrza: Wojciech Jerzy Has”** (MFB) - pretekstem do zorganizowania tego wydarzenia było ustanowienie przez Sejm Rzeczypospolitej roku 2025 jako Roku Wojciecha Hasa. Podczas spotkania przypomniano sylwetkę tego wybitnego reżysera, omawiając szeroko fakty z jego życia zawodowego,
- **„Droga herbaty”** (Dział dla Dorosłych) - warsztaty tradycyjnego chińskiego parzenia napoju,
- **„Weekend seniora z kulturą”** (centrala oraz filie) – udział w ogólnopolskiej akcji. W ramach wydarzenia odbyły się: warsztaty akwareli, spotkanie na temat dalekowschodnich ceremonii parzenia herbaty oraz seanse filmowe.

OFERTA DLA UŻYTKOWNIKÓW O SPECJALNYCH POTRZEBACH

Cały świat zamknięty w książce (Filia nr 7, MFB, centrala) – w ramach programu bibliotecznego realizowane są cyklicznie zajęcia socjoterapeutyczne i biblioterapeutyczne dla różnych grup użytkowników o specjalnych potrzebach. Są wśród nich: podopieczni Powiatowego i Środowiskowego Domu Samopomocy, Dolnośląskiego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz uczniowie szkół specjalnych oraz osoby z dysfunkcją wzroku. Do zajęć prowadzonych z tymi użytkownikami wykorzystywane są rozmaite książki (literatura piękna, wydawnictwa popularno-naukowe oraz picture booki). Urządzane są również projekcje filmowe.

Dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Wałbrzychu zorganizowano zajęcia:

- z edukacji regionalnej, realizowanych przez Dział Informacji Naukowej i Czytelń, uczestniczyli w zajęciach pn. „Zagadki Pokoju Jachimowicza” oraz „Wałbrzyskie ABC” (2 spotkania/ 30 ucz.),
- literackie w ramach cyklu *Różne strony książki* (m.in. „Wszystkie zmysły w akcji, czyli co czerwony kapturek ukrył w koszyczku”, „Jak powstaje komiks”, „Wiosenne lektury”, „Wielkanocne tajemnice”, „Baśnie i legendy polskie”) oraz *Ważne sprawy* (m.in. „Wszyscy jesteśmy ważni - dla każdego znajdzie się miejsce”, „Mój najlepszy przyjaciel - zajęcia o przyjaźni”),
- zajęcia literacko-plastyczne „Słowa kruche jak porcelana” w ramach obchodów Roku Wałbrzyskiej Porcelany.

Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym przeprowadziła cykl 6 warsztatów popołudniowych dla dzieci ukraińskich z klas I-III z PSP Nr 2. Podczas zajęć uczniowie doskonalili swoje umiejętności czytania i pisania po polsku.

Ponadto w Multimedialnej Filii Biblioteczej odbyły się warsztaty przeprowadzone przez prezes Fundacji Diversum - Agnieszkę Roczniak pn. „Oswajamy niepełnosprawność. Jesteśmy różni”, a ich organizatorem była Toyota Motor Manufacturing Poland w Wałbrzychu. Były to zajęcia edukacyjne połączone z prezentacją multimedialną i warsztatami, mające na celu zwiększenie świadomości na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz przybliżenie codziennego życia osób z niepełnosprawnościami. Podczas zajęć dzieci wysłuchały informacji na temat różnych form

niepełnosprawności i dowiedziały się, jak wygląda funkcjonowanie osób z takimi trudnościami. Następnie miały okazję doświadczyć tego w praktyce, poruszając się z pomocą przyrządów medycznych, takich jak wózek inwalidzki czy biała laska, oraz rozpoznając przedmioty poprzez dotykanie ich. W spotkaniu uczestniczyły dwie klasy III z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 37.

Dział dla Dorosłych zorganizował seans filmowy *ph. Ekranizacje książkowych bestsellerów* – projekcja filmu „Chłopi” (reż D. K. Welhman, H. Welhman) dla członków wałbrzyskiego koła Polskiego Związku Niewidomych.

W blisko 40 działaniach dedykowanych tej grupie obiorców wzięło udział ok. 600 osób.

AKCJE CZYTELNICZE

Biały Kamień Czyta (Filia nr 6) - cykl spotkań, tradycyjnie organizowany w ramach akcji Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Do wspólnego czytania zaproszono seniorów z Klubu Senior + oraz pracowników MOPS-u. W 4 spotkaniach wzięło udział 76 osób (uczniowie z PSP nr 2 oraz przedszkolaki z Przedszkola Niepublicznego „U Mikołaja”).

Czytanie na polanie – udział w międzynarodowej akcji (Filia 1), do której na wspólne czytanie w parku im. Jana III Sobieskiego zaproszono uczniów PSP nr 23.

Mała książka wielki człowiek – kolejny rok biblioteka bierze udział w tej ogólnopolskiej akcji. W 2025 r. wydano 86 wyprawek czytelniczych dzieciom po raz pierwszy zapisanym do biblioteki oraz 54 dyplomy dla najbardziej aktywnych spośród nich czytelników.

Czytające brzdące (Filia nr 1) - akcja czytelnicza skierowana do najmłodszych czytelników. Polega na zbieraniu przez dzieci pieczątek za wypożyczenia oraz udział w zajęciach i imprezach. Za zebranie dwunastu pieczątek uczestnik akcji otrzymuje nagrodę: zestaw złożony z książeczki i kolorowanek. W 2025 r. wydano 8 nowych książeczek i 11 nagród dla najaktywniejszych miłośników książki.

Weź nie pytaj, weź przeczytaj (Dział dla Dorosłych) - stała akcja bookcrossingowa polegająca na pozostawianiu przeczytanych książek w wyznaczonych miejscach biblioteki.

KONKURSY

IX edycja Powiatowego Konkursu „Literowanie na śniadanie” dla uczniów klas V, organizowany z okazji Dnia Języka Ojczystego. Do rywalizacji zgłosili się uczniowie z 8 wałbrzyskich szkół ((PSP 6, PSP 15, PSP 28, Zespół Szkół Muzycznych, ZSz-P nr 2, ZSz-P nr 6, ZSz-P nr 8, Niepubliczna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia Clever). Młodzież reprezentująca poszczególne szkoły rywalizowała w 6 konkurencjach, w których musiała wykazać się m.in. znajomością znaczeń wyrazów pochodzących z gwary, zasad ortograficznych oraz poprawności językowej (8 uczestników).

„Jedynkowe dyktando ortograficzne”- organizowała Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym. W dwóch kategoriach wiekowych zmierzyło się 8 uczestników. W każdej z kategorii został wyłoniony Mistrz oraz dwóch Wicemistrzów Ortografii.

Fabryka Jednego Wierszyka (Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym) - konkurs recytatorski zorganizowany z okazji Światowego Dnia Poezji. W związku z 80-leciem wałbrzyskiej księżnicy tematem były wiersze o książkach, czytaniu i bibliotece. Wzięło w nim udział 29 dzieci z klas 0-3 PSP nr 2 i PSP nr 6.

Powiatowy Konkurs Recytatorski poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, który odbył się w Filii nr 7 i nawiązywał do obchodów Roku Poetki. Wzięło w nim udział 19 uczestników z wałbrzyskich szkół ponadpodstawowych.

X Międzyszkolny Konkurs Mistrz Pięknego Czytania (MFB), zorganizowany w ramach Tygodnia Bibliotek, skierowany do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych. Uczestnicy prezentowali m.in. przygotowane przez siebie utwory Patronki Roku 2025 – Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Wzięło w nim udział 40 uczestników.

XIX Powiatowy Konkurs Czytelniczy „Pożeracze książek” - tradycyjnie w grudniu odbyła się kolejna edycja największego czytelniczego konkursu dla dzieci i młodzieży, którego gościem specjalnym była tym razem Beata Ostrowicka. To właśnie twórczość tej cenionej autorki stała się tematem tegorocznych zmagani. Uczniowie szkół podstawowych (klas 4, 5 oraz 6) z Wałbrzycha i powiatu wałbrzyskiego udowodnili, że doskonale znają jej książki, a czytanie ze zrozumieniem nie ma przed nimi tajemnic. Uczestnicy rywalizowali o miano najlepszego ucznia oraz walczyli o punkty w rankingu drużynowym. Młodzi „Pożeracze” musieli zmierzyć się z kilkunastoma konkurencjami. W konkursie zakończonym spotkaniem autorskim z Beatą Ostrowicką uczestniczyło ogółem 87 uczniów.

„Literowanie na śniadanie”

X Międzyszkolny Konkurs Mistrz Pięknego Czytania

*XIX Powiatowy Konkurs
Czytelniczy „Pożeracze książek”*

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

Festiwal Góry Literatury (7-12.07)

- Warsztaty języka inkluzywnego w ramach Latającego Uniwersytetu Ludowego – prowadzone przez Lenę Bielską, które były okazją do rozmowy o odpowiedzialnym i otwartym języku. Uczestnicy wspólnie zastanawiali się, jak mówić i pisać, by nikogo nie wykluczać – bez oceniania, za to z dużą dawką refleksji i empatii (10 os.)
- warsztaty kreatywne z Darią Jendrzejewską w ramach pasma „Małe Góry Literatury”, które pozwoliły dzieciom zbudować prawdziwe cuda z klocków LEGO! Najpierw mali uczestnicy (4–6 lat) stworzyli „małe konstrukcje, wielkie historie”, a następnie starsza grupa (7–10 lat) przeszła „od pomysłu do arcydzieła”. Oba spotkania połączyła nieskrępowana wyobraźnia i radość z tworzenia.
- Literatura bez granic. Pasma czeskie – w Galerii pod Atlantami odbyło się spotkanie autorskie z czeską pisarką Petřą Hůlovą, autorką m.in. powieści Krótka historia Ruchu. Rozmowę poprowadził Tomasz Grabiński (25 os.)

Festiwal Twórczej Wyobraźni (5-6.09) – w ramach imprezy w Multimedialnej Filii Bibliotecznej odbyły się spotkania autorskie dwóch niezwykle popularnych twórczyń młodego pokolenia (literatura Young Adult): Weroniką Ancerowicz – pisarką, autorką bestsellerowej dylogii Westwood Academy oraz Agatą Gładysz – tiktokerką, booktokerką i autorką BookTok Journal. Oba spotkania odbyły się w Multimedialnej Filii Bibliotecznej na Podzamczu i cieszyły się ogromnym zainteresowaniem publiczności. Była to doskonała okazja, aby porozmawiać z autorkami, posłuchać o ich inspiracjach oraz zdobyć autografy.

Partnerstwo oraz udział w działaniach miejskich

Bibliotekarze wsparli różnorodnymi działaniami animacyjnymi, grami terenowymi czy kiermaszami książki tegoroczne imprezy miejskie, jak:

- piknik w Parku Sybiraków (12.04), podsumowujący akcję Czysty Zielony Wałbrzych, czyli wielkie sprzątanie miasta połączone z sadzeniem drzewek i krzewów owocowych,
- piknik z okazji Dnia Dziecka (1.06) w Parku Sobieskiego,
- otwarcie Parku Kieszonkowego przy ul. Chopina (11.06) na Nowym Mieście.

Biblioteka pod Atlantami przystąpiła do koalicji projektu „Wygrana Rodzina w Wałbrzychu”, realizowanego przez Gminę Wałbrzych oraz partnerów: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Fundację Edukacji Europejskiej w Wałbrzychu. Pod koniec 1-go półrocza w bibliotece głównej zorganizowano miejsca spotkań dla rodzin objętych w/w programem.

Ponadto, w ramach podpisanej w tym roku umowy o współpracę Biblioteki pod Atlantami z Akademią Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa, odbył się cykl 3 wykładów, prowadzonych w języku angielskim przez stypendystę Uczelni - Camdena Schmidta, absolwenta Ekonomii i polityki środowiskowej, stypendystę także Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta. Tematy, które zaprezentował wałbrzyskim licealistom obejmowały: muzykę i film amerykański, a także historię Dzikiego Zachodu. W wykładach wzięło udział blisko 100 uczestników.

Promocja biblioteki i miasta

Kierownik Działu Informacji Naukowej i Czytelń – Sława Janiszewska, reprezentowała w dniach 25-26.04 br. PiMBP „Bibliotekę pod Atlantami” w pierwszej edycji konferencji regionalistów „Dolnośląskie Tematy”, która odbyła się w Jeleniej Górze – Sobieszowie. Poruszana była tu tematyka regionu dolnośląskiego w ujęciu turystycznym, historycznym i przyrodniczym. Głównymi organizatorami byli Instytut Dolnośląski, Centrum Przyrodniczo-Edukacyjne Karkonoskiego Parku Narodowego - Pałac Sobieszów i Książnica Karkonoska w Jeleniej Górze. W ramach panelu „Dziedzictwo kulturowe” S. Janiszewska wygłosiła prelekcję „Jak mówić o trudnym dziedzictwie, na przykładzie zajęć z edukacji regionalnej o Mauzoleum w Wałbrzychu.”

Systematycznie redagowana jest rubryka ciekawostek o tematyce regionalnej w dwutygodniku *WieszCo* przez pracowników Pracowni Regionalnej (na bazie materiałów zgromadzonych w Pracowni). W tym roku rozpoczęto także publikację cyklu pn. „Odkrywaj z nami pod Atlantami” (w związku z jubileuszem 80-lecia biblioteki publikowane są tu ciekawostki związane z wałbrzyską książnicą). W okresie sprawozdawczym zredagowano 24 artykuły.

W promocji różnorodnych działań biblioteka aktywnie wykorzystuje, oprócz własnej strony internetowej, media społecznościowe. Największe placówki (centrala, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, MFB, Filia nr 1 z oddziałem dziecięcym) posiadają własny fanpage na Facebooku, Dział Dziecięco-Młodzieżowy prowadzi własną grupę Fb a MFB korzysta z platformy TikTok. Trafiają tam posty o aktualnych wydarzeniach Biblioteki pod Atlantami i miasta, relacje z imprez bibliotecznych a także informacje o dostępnych nowościach wydawniczych, patronach roku 2025 i świętach okolicznościowych. Informacje o wydarzeniach przesyłane są także do mediów tradycyjnych i internetowych drogą mailową, a także zamieszczane w wyszukiwarkach: ogólnopolskiej „Odkrywaj Kulturę” (prowadzoną przez MKiDN), miejskiej „Kocham Wałbrzych” oraz lokalnej „Co? Gdzie? Kiedy?” (prowadzonej przez TVWałbrzych). Podjęto także współpracę z Explore Wałbrzych - Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej, gdzie zamieszczane są plakaty biblioteki oraz kolportowane ulotki o wydarzeniach bibliotecznych. Na potrzeby promocji wydarzeń biblioteka wykorzystuje także citylighty na miejskich przystankach autobusowych oraz miejskie tablice ogłoszeń.

Biblioteczny wolontariat

W kontekście współpracy z młodzieżą warto nadmienić, że w 2025 r. biblioteczny wolontariat zasiłowało 16 młodych osób, które pomagały przy organizacji imprez kulturalnych w budynku głównym: DDD, DDM, a także na filiach: nr 1 i MFB. Wolontariusze brali udział m.in. w:

- w seansie filmowym „Oskar i Pani Róża” przedstawiającym losy nieuleczalnie chorego na białaczkę chłopca, zorganizowanym z okazji 33. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, wspierającego leczenie dzieci walczących z chorobami nowotworowymi i hematologicznymi;
- warsztatach wielkanocnych ozdób z masy porcelanowej zorganizowanych z okazji Roku Wałbrzyskiej Porcelany dla seniorów z CAL;
- w „II Literackim Pikniku pod Chmurką”, pomoc przy kiermaszu i literackich zabawach z dziećmi;
- w spotkaniach autorskich z: Agnieszką Lingas-Łoniewską, Maciejem Siembiedą, Elżbietą Cherezińską;
- w kiermaszach organizowanych przez Dział dla Dorosłych.

Uczestniczyli także w projektach i spotkaniach organizowanych w naszej placówce, pomagając w prostych pracach bibliotecznych (układanie księgozbioru, zbiorów audiowizualnych, przygotowanie materiałów do zajęć z dziećmi).

WYSTAWY

W DRODZE NA KONIEC ŚWIATA, wystawa prac Patrycji Humerskiej (9.01 - 17.02)

Patrycja Humerska to wałbrzyska artystka i projektantka, łącząca w swojej twórczości różnorodne materiały i środki wyrazu. Trenerka rzeźby i obrazu, pracowała jako designer dla polskich i zagranicznych marek. Wystawie towarzyszyły warsztaty scrapbookingu przeprowadzone przez artystkę (wydarzenie we współpracy z Wałbrzyskim Kołem Polskiego Związku Niewidomych).

„Kolekcje”

KOLEKCJE (21.02-15.04)

Wystawa zbiorowa Wałbrzyskiego Klubu Fotograficznego w ramach IX Wałbrzyskiego Weekendu Fotografii. Prace inspirowane tomem poezji „Raptularz” Urszuli Kozioł (Literacka Nagroda NIKE 2024)

HISTORIA PRZEPISANA: ALTERNATYWNE NARRACJE (24.04 - 23.06)

Wystawa prac studentów Grafiki Użytkowej z Reklamą wałbrzyskiej Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa. Studenci podjęli się zadania fotomanipulacji historii przedstawionej w dziełach znanych artystów, prezentując nie tylko wyjątkowe umiejętności artystyczne, lecz także ich refleksje na temat interpretacji znanych dzieł sztuki.

CHOPIN I JEGO EUROPA, wystawa prac Ryszarda Ruzika (26.06 - 31.07)

Ryszard Ruzik – urodzony w Wałbrzychu i przez lata z nim związany. Jest samoukiem, jego prace eksponowane były na ponad 50 wystawach indywidualnych (m. in. w Lublinie, Warszawie, Krakowie, a także za granicą: w Anglii, Austrii, USA). Wystawa "Chopin i jego Europa" to wybór prac inspirowanych muzyką i hołdem dla wielkich kompozytorów. Wykorzystuje różne techniki twórcze, kolaż, rysunek ołówkiem czy piórkiem oraz techniki mieszane.

MOCKUMENT (18.09 - 20.10) - wystawa poświęcona twórczości Marka Krajewskiego oraz postaci Eberharta Mocka, bohatera serii kryminałów osadzonych w przedwojennym Wrocławiu. Wystawa (zorganizowana w ramach projektu „Nie czytać to zbrodnia”) została przygotowana we współpracy z wieloma instytucjami, od których pozyskano eksponaty (m.in. Muzeum Porcelany, prywatnych kolekcjonerów) oraz wydawnictwem ZNAK, które objęło ją patronatem i wsparło organizację oraz promocję wydarzenia. Ekspozycji towarzyszył druk okolicznościowy, który stanowił dodatkową atrakcję dla uczestników wernisażu. Wystawa odbiła się dużym echem nie tylko w mieście, ale w całym regionie. Wzbudziła zainteresowanie m.in. konsula generalnego Niemiec we Wrocławiu, Martina Kremera.

Wernisaż wystawy „Mockument”

Spotkanie autorskie Marka Krajewskiego

MÓJ ŚWIAT, MALARSTWO (28.10 - 28.11) - wystawa malarstwa wałbrzyskiego artysty Takisa Makandasisa z okazji 55-lecia pracy twórczej.

W CISZY PRZESZŁOŚCI (28.11.2025 - 9.01.2026) - wystawa prac Joanny Zagner-Kołat, ilustratorki książek i autorki komiksów, prezentująca ilustracje do najnowszej powieści graficznej artystki pt. „W ciszy przeszłości”.

ATRIUM BIBLIOTECZNE

WOKÓŁ SŁOŃCA (1.02 - 25.03) – wystawa ilustracji Ainy Bestard do książki "Wokół Słońca. Nasze miejsce w kosmosie", udostępniona przez wydawnictwo Tatarak. Wystawie towarzyszyły warsztaty zorganizowane przez Dział Dziecięco-Młodzieżowy.

Wokół Słońca

WYSTAWA Z OKAZJI 80-lecia HARCERSTWA NA ZIEMIACH WAŁBRZYSKICH (10.09 - 9.10) - prezentująca m.in. pisane odręcznie przez harcerzy i instruktorów Hufca kroniki, różnego typu odznaki i plakietki czy proporce będące świadectwem minionych lat.

EDGAR ALLAN POE (13.10 - 28.11) - wystawa klasycznych ilustracji Harrego Clarka do opowiadań grozy Edgara Allana Poe, towarzysząca targom Festiwalu na Końcu Świata.

POWSPOMINAJMY (1.12.2025 - 5.01.2026) - wystawa z okazji 80-lecia wałbrzyskich bibliotek publicznych - fotograficzny przegląd wydarzeń z najnowszej historii Biblioteki pod Atlantami.

BIBLIOTECZNY POKÓJ WSPOMNIEŃ (1.12.2025 – 30.01.2026) - ekspozycja przedstawiająca pierwszą wałbrzyską bibliotekę, odtworzoną na podstawie wspomnień, dokumentów, fotografii i artykułów prasowych. Pokój powstał z okazji 80-lecia wałbrzyskich bibliotek publicznych.

OGÓŁEM W 2025 ROKU ZAREJESTROWANO ŁĄCZNIE PONAD 110 000 ODWIEDZIN WE WSZYSTKICH AGENDACH BIBLIOTECZNYCH. ZORGANIZOWANO RAZEM OK. 1 000 IMPREZ I ZAJĘĆ BIBLIOTECZNYCH, W KTÓRYCH WZIĘŁO UDZIAŁ PONAD 14 000 UŻYTKOWNIKÓW. ZE WSZYSTKICH USŁUG BIBLIOTECZNYCH SKORZYSTAŁO OGÓŁEM BLISKO 29 000 OSÓB.

Oprac. Renata Nowicka i Arleta Wojciechowska

